

ფრაუ მერკელი და საქართველოს პარლამენტის ოცი საუკუნე

ოკუპაცია, ყოფილი კონსტანტინე და სერბია, რომელიც წყალს მიჰქონდა

პანსტანბ სარჩილაშვილი:
კონსტანტინე შუბითიძემ იმარჯვა და, როგორც იქნა, დაცდენინა ფრაუ მერკელს, რომ საქართველოს ტერიტორიის ნაწილი ოკუპირებულია. შუბითიძის მოხერხება რომ არა, შეიძლება ვერც ჩვენ და ვერც დანარჩენ მსოფლიოს ვერასოდეს გაეგო, რომ ოკუპირებული ვართ. მართალია, ფრაუ მერკელმა

ჭვრიტინი რა საჭირო იყო, მაგრამ საკუთარი თვალთ ნანახს, ეტყობა, მაინც სხვა ხიბლი აქვს. ოკუპაციის აღიარებამ კი გაგვაბედნიერა, მაგრამ იმან, რაც ამ თემას ფრაუ მერკელმა მოაყოლა, ჩვენს ბედნიერებას ცივი წყალი გადაასხა, თუმცა ეს ამბავი მხოლოდ ასე თუ ისე მოაზროვნე და ჭკუადაძვირად ქართველებს დავემართათ, თორემ ნაცებს და მათ ფანებს გინდ ცივი წყალი გადაას-

ბითიძე შეიძლება, იმ დროისთვის, უკვე ბაბუა იყოს...

ფრაუ მერკელი ისე წავიდა საქართველოდან, რომ მას ვერავინ ვერ უთხრა, თუ რამდენი რამ აკავშირებს გერმანიას საქართველოსთან.

„დაკითხვას“ რომ ვუფიქრობდით ამ ცნობილ გერმანელ პოლიტიკოსს, იმნებ სჯობდა, მს დრო „დაკითხვისთვის“ კი არა, იმისთვის დაგვეხარჯა, რომ გერმანელი სტუმრისთვის „საქართველოს ბერძენი“ ბაზილიკაში.

ბევრმა ქართველმა და კიდევ უფრო ბევრმა გერმანელმა არც იცის, რომ აგერ შუაგულ საქართველოში გერმანული კოლონიები არსებობდა, სადაც გერმანელთა რამდენიმე თაობა აღიზარდა.

გერმანელები საქართველოში 1817 წელს გამოჩნდნენ, ხოლო 1927 წლის სტატისტიკით საქართველოში 13 გერმანული კოლონია არსებობდა – ლუქსემბურგი, როზენბერგი, ლიბკნეხტლორფი, ანენფელდი, გრიუნტალი და ა. შ.

თბილისში კი ამ დროს 4200 გერმანელი ცხოვრობდა.

მათი აქ ცხოვრების კვალი დღემდე არ წაშლილა, მათი სახლები დღემდე დგას თბილისსა

სიტყვა ოკუპაცია ისე გადმოუვლო კონსტანტინეს, როგორც ბებია გადაუდებს კანფეტს აბეზარ შვილიშვილს, მაგრამ ეგ არაფერი – მთავარია, რომ სიტყვა ოკუპაცია, როგორც იქნა, დასცდა ქალბატონი ანგელას ბაგეებს, რასაც მქუხარე ტაშით შევხდა დამსწრე აუდიტორია, შემდეგ კი ეს ეიფორიული განწყობა მთელ ქვეყანას განეფინა.

საზეიმოდ და სადღესასწაულოდ გვაქვს საქმე, აბა, რა – ფრაუ მერკელმა აღიარა, რომ ოკუპირებული ვყოფილვართ თურმე, მერე კი, ამაში ბოლომდე რომ დარწმუნებულიყო, წავიდა და ობისში ჭოგრიტით, საკუთარი თვალთ დათვალიერა რუსული სამხედრო ბაზა.

თანამედროვე ტექნოლოგიების ეპოქაში, როცა კოსმოსიდან იმის დაფიქსირებაც კი შეუძლიათ, რა ხდება რომელიმე მივარდნილი სოფლის ორღობეში, ჭოგრიტში

ბი, გინდ საყინულეში შედგი – მთ გაზურბულ თავეებზე არაფერი არ მოქმედებს.

– ზუსტად იმიტომ, რომ აფხაზეთი და ე.წ. სამხრეთ ოსეთი ოკუპირებულია, საქართველოს შესვლაზე ნატოში ერთი ხუთი წელი არც იფიქროთო, – გვაუწყა ქალბატონმა ანგელამ გერმანული პირდაპირობით და პატიოსნებით.

ვიღაც-ვიღაცებს კარგი რომ ეგონათ, რა ცუდი ყოფილა ეს ოხერი ოკუპაცია – მაგის გამო კიდევ ხუთი წელი ნატოში ვერ შევალთ თურმე.

ხუთი წლის მერეც ოკუპირებულები რომ ვიყოთ, კიდევ ხუთი წლით გადაიდება ჩვენი გაწვევრანება ჩრდილო ატლანტიკურ ალიანსში, მერე კიდევ ხუთი წლით, მერე კიდევ ხუთი წლით?

ამასობაში აფხაზეთი და ე.წ. სამხრეთ ოსეთი, არ არის გამოორიცხული, გაეროშიც გაწევრიანდნენ, ხოლო კონსტანტინე შუ-

თუ სართიჭალაში, ბოლნისსა თუ ასურეთში, მათი სასაფლაოები დღემდე შემონახული.

საკუთნეზე მეტი ხანი ქართული მიწა კვებავდა გერმანელთა რამდენიმე თაობას და არავის ისინი არ უდევნია, არავის არ შეუვიწროებია, არავის დაუმცირებია – შრომობდნენ, იღვწოდნენ, თავიანთ კულტურას, ზნეს და ხასიათს ინარჩუნებდნენ.

ქართველებს არასოდეს დაუყვედრებიათ მათთვის, რომ ქართულ მიწაზე ცხოვრობდნენ და აქ თავიანთ მიკროგერმანიას აშენებდნენ, თქვენ კი, ფრაუ მერკელ, გაჭირვების და დუხჭირი ყოფის გამო გერმანიაში სამუშაოს მაძიებარ ქართველებს დასტა-დასტა ყრით გერმანიიდან.

აი, ეს მაინც ეთქვა ვინმეს

ქალბატონი მერკელისთვის, ჩაეყვანა ბოლნისში თუ ასურეთში და იქ, საქართველოს მიკროგერმანიის ფონზე ეთქვა, რომ საქართველო მეტ სიყვარულს, მეტ თანადგომას და მხარდაჭერას იმსახურებს ევროპისგან, კერძოდ, გერმანიისგან.

თუ შორს წასვლა გეზარებოდათ, აგერ, აქვე, ორთაჭალაში, შევარდნაძის საფლავზე მაინც მიგეყვანათ და იმ კაცის სახელი კიდევ ერთხელ შეგეხსენებინათ, რომელმაც უმნიშვნელოვანესი წვლილი შეიტანა ორად გაყოფილი გერმანიის გაერთიანებაში.

ფრაუ მერკელი აღმოსავლეთ გერმანიიდანაა და ვინ ვინ და, მან ხომ ვისანთხანავად იცის, რა უზარმაზარი ძალისხმევით შედეგად მოხერხდა გერმანიის გაერთიანება და რა ფულილი აქვს ამაში შეტანილი შვებარდნა.

ერთ უბრალო თაიგულს მაინც ხომ იმსახურებდა ეს ადამიანი ქალბატონი მერკელისგან?

ორთაჭალაში მისვლას ვერ მოაბით თავი და გორში როგორ ჩაზვიდოდით, თორემ ფრაუ მერკელისთვის სტალინის სახლ-მუზეუმში რომ გეჭვენებინათ და იქვე ისიც გეთქვათ, რომ აქ დაიბადა ის ქართველი კაცი, რომელმაც მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ, როცა გერმანული სახელმწიფოს და გერმანელი ერის ყოფნა-არყოფნის საკითხი დადგა და როცა ვიღაცებს გერმანიის, როგორც სახელმწიფოს,

ერთ-ერთი პირველი გერმანელი საპარტიველო

ურაუ გერმანი და საქართველოს მარტოობის ოცი საუკუნე

133.

ლიკვიდაციის იდეით გამოდიოდნენ, სწორედ სტალინი იყო ის პიროვნება, რომელმაც განაცხადა: ჩვენ ვებრძვით არა დიდი კულტურის და დიდი ისტორიის მქონე გერმანულ ერს, ჩვენ ვებრძვით არა გერმანიას, არამედ ფაშიზმს.

რომ არა სტალინის მტკიცე პოზიცია, არ არის გამორიცხული, გერმანიას, როგორც ერთიან სახელმწიფოს, საერთოდ არ მარსება. ასე რომ, გერმანია, გარკვეულწილად, ვალდებულია გვეჩვენოს

ლევა გვეჩვენოს შესასრულებელი. რით ვერ დაილია ეს საშინაო დაუღებები?

პიღვრ რა დავალება გვაქვს უმსასრულებელი – გავფხდით ფიქში, გავსაპათილოთ, მოსახლეობის ნახევარი მთელიდან გაგვამცა, ძალი ძალს არ ვბავს და კაცი კაცს – კიღვი რა დავალება უნდა უმსასრულოთ, მთლად ხომ არ ამოვფხვდებით, მთლად ხომ არ ამოვრებით ჩვენი მიწა-წყალიდან?

საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანების სურვილის გაცხა-

ლია, ოღონდ შიგ შესვლის უფლება არ გვაქვს.

პატარა მშვენიერი საქართველო, მარტოობის გამო თავიდან უნდა გავაძარცვოთ – საქართველოს თავისი სერიოზული წვლილი აქვს შეტანილი მსოფლიოს პოლიტიკურ თუ კულტურულ ცხოვრებაში.

წავიდა ქალბატონი მერკელი და დაგვიტოვა დიდი სევდა და იმედგაცრუება.

ამ ვიზიტით კიდევ ერთხელ დამტკიცდა, რომ ჩვენი მხსნელი

საქართველოს წინაშე, თუ ვინცა ვინცა ხომ უნდა თქვას, ვინცა ხომ უნდა მიანიშნოს?

ცალკე ისტორიაა თუ როგორ ექცეოდნენ ქართველები გერმანულ ტყვეებს – თვითონ გაჭირვებაში და სიღუბნეში მყოფნი უკანასკნელ ლუკმას უყოფდნენ, ტანსაცმელს ჩუქნიდნენ, თანაგრძნობას გამოხატავდნენ მათ მიმართ რითაც შეეძლოთ და როგორც შეეძლოთ.

ასეთია საქართველო და ასეთები არიან ქართველები, ძვირფასო ქალბატონო მერკელი!

ნატოში შესვლის იმედი ხომ გადაგვიწურა ფრაუ მერკელმა და იქვე ისიც დაამატა, რომ არც ევროკავშირში გაწევრიანება გველირსება ახლო ხანებში – ევროკავშირში რომ შევიდეთ, თურმე ჯერ კიდევ ბევრი საშინაო დავა-

ლებიდან კი არ დაუწყია ამ „საშინაო დავალებების“ შესრულებაზე ფიქრი, თითქმის ოცი საუკუნეა, ის რწმენით და მენტალიტეტით დაპირისპირებულ მტრულ გარემოცვაში მარტო იბრძვის იმ ღირებულებების და ფასეულობების გადასარჩენად, რომელსაც ევროპული ფასეულობები და ღირებულებები ჰქვია.

ღიახ, ჩვენ ევროპელები ვართ, თუმცა ჩვენი ადგილი ევროპაში მაინც ვერ მოიძებნა დღემდე და ისევ რაღაც საშინაო დავალებების შესრულებაზე გვესაუბრებიან.

მარტოობის ოცი საუკუნე განვლო საქართველომ, სანამ აქამდე მოვიდოდა და, მიუხედავად ამისა, მაინც ევროკავშირის თუ ნატოს კარებთან გვიწევს ყურყუტი, თანაც გვეუბნებიან, რომ კარები

და მშველელი არავინ არ არის, თუ ჩვენ თვითონ არ მივხედეთ საკუთარ პრობლემებს.

„ჩვენ უნდა ვსდით ახლა სხვა მარსკვლავს,“ – ეს სტრიქონი ამეკვიტა, ამ წერილს რომ ვწერდი.

როგორც ჩანს, დადგა დრო, საქართველო სხვა პოლიტიკურ სინტაქსზე, სხვა რიტორიკაზე გადაერთოს, თორემ ჩვენი საქმე ისეა, როგორც ერთ ძველ ანეკდოტში: სერგია წყალს მიაქვს და მთელი ხმით ყვირის: – სერგია ვარ! სერგია ვარ!

– გიცანი, სერგია, გიცანი! – ჩამოსძახა ქუთაისელმა ხიდიდან. კარგია, რომ ფრაუ მერკელმა „გვიცნო“ და ოკუპირებული ხართ თქვენო, გვითხრა, მაგრამ ამით რა, ჩვენს გასაჭირს რაიმე ეშველება?

ერეკლე სალიანი

* * *

გადმოცემის მიხედვით, აფხაზეთის მთავარ შერვაშიძესთან სტუმრობდა სვანეთის მთავარი დადემქელიანი. ჟამიანობის დროს, სვანეთის მთავარს ხუთივე შვილი დაედუპა. სტუმარი დიდხანს ეფერა აკვანში მწოლ მასპინძლის პატარა ვაჟს და ამოიოხრა: რა იქნებოდა ერთი შვილი მაინც შემრჩენოდაო.

შერვაშიძე მგლოვიარე სტუმრის ამ სიტყვებმა იმდენად შეძრა, რომ აკვანში მწოლი შვილი, დადემქელიანს აკვნიანად გაატანა სვანეთში.

შეგხარი, ვლადო და ძალას მმატებ, ვდგავარ და სტუმრის იღბალზე ვფიქრობ, ასე მგონია, ილორის ხატებს, მდულარე ცრემლი გადმოსდით თითქოს. თავს ძალას ვატან, არ ძალმიძს მეტი, დარდი ძვალს და ხორცს ერთიან მიჭამს, რა არის მაინც იმ კაცის ბედი, ხუთ შვილს ერთად რომ მიაყრის მიწას. მიმიძის და მანგრევეს შვილო, რომ დაგთმე, დაცარიელდა მთლად ჩვენი ტაბლა, ცა იხსნის ღრუბლის ქათქათა ბაბთებს და თავის ფეხით ჩამოდის დაბლა. შენა ხარ ჩემი ჯიში და მოდგმა, დასტურ სიცოცხლეს, სიკვდილს უარი, ჩემს ქედზე იყოს ეს მძიმე ცოდვა, ოღონდ ნამდვილად ცოდვა თუ არი... მწყურია მადლი და უკვე მჯერა, სიბნელე რომ გზას დაუთმობს სისხამს, ჩემი ძმადფიცის ფუძე და კერა ფუძე და კერა მე უნდა ვიხსნა! ვაცლი ჩემს ღობეს უმთავრეს ლატანს, არ ვიცი, ხვალ ზეგ თუ რაღა მელის, მე ჩემს შვილს სტუმარს იმიტომ ვატან ძმამ ძმაზე რომ არ აღმართოს ხელი. გაბაწრული ვარ და ჩემს თავს ვერ ვშლი ვითმენ და ვუძლებ, აღარა მიშავს, სადღაც სვანეთის მიუვალ მთებში, დე, იხმაუროს აფხაზის ჯიშმა! ეს ფიქრი შვილო, მე ძალას მმატებს, ვდგავარ და სტუმრის იღბალზე ვფიქრობ, ასე მგონია, ილორის ხატებს, მდულარე ცრემლი გადმოსდით თითქოს.

„საერთო გაზეთი“
გამომცემელი: შპს საგამომცემლო ცენტრი „საერთო სიტყვა“
მის: თბილისი, ალმაჯინაძის 164;
ტელ.: 2 34 28 97;
E-mail: saertogazeti@yahoo.com
რეგისტ. №202375349; შპს (სბ) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პოზიცია არ ეთანხმებოდეს რედაქციის პრესს. ინფორმაციის სიზუსტეა პასუხისმგებელი ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოკვეთიდან ერთი პერიოდის ვალდებით. შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.
იბეჭედა შპს „საგამომცემლო ცენტრი“ თბილისი, ალმაჯინაძის 164. © 2018 წლის ავტორის ნაშრომით.

ჩვენ უსოვრობით ქვეყანაში, სადა ნაკომანების ინფრასტრუქტურის დასაცავად შეიქმნა 20 000 ალბანელი გამოვიღის, მაგრამ ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის მოთხოვნით 200 კაცის გამოყვანა ჭირს...

გვესაუბრება პოლიტოლოგი სოსო ცინცაძე:

— ბატონო სოსო, ათწლიანი პაუზის შემდეგ ანგელო მერკელი საქართველოს კვლევა ეწვია. რა იყო ამ ვიზიტიდან მნიშვნელოვანი?

— ჩემთვის ერთი მომენტი საინტერესო — მერკელი პირველი ევროპელი ლიდერი აღმოჩნდა, რომელმაც ნატოსთან ჩვენი ურთიერთობის შესახებ მწარე სიმართლე გვითხრა. კერძოდ, მან, პირველმა თქვა, რომ სანამ აფხაზეთთან და ოსეთთან ტერიტორიულ პრობლემებს არ მოვაგვარებთ, იგი ნატოში საქართველოს ადგილს ვერ ხედავს. აქამდე, განსაკუთრებით კი, ბრიუსელიდან გვეუბნებოდნენ: აფხაზეთის და ოსეთის პრობლემა ნატოში გაწევრიანებისთვის ხელშემშლელი ვერ იქნებაო. მერკელმა საპირისპირო აღნიშნა: სანამ ტერიტორიული პრობლემები გაქვთ, თქვენი ადგილი ნატოში გერმანიას ვერ წარმოუდგენიაო. „საერთო გაზეთთან“ საუბარში ბევრჯერ მითქვამს: 1949

კვლევა გაგრძელდება, მაგრამ ეს სერიოზული სიმბოლიკაა, რადგან მერკელი არ არის რომელიმე ჯუჯა სახელმწიფოს ლიდერი, იგი, ევროპის ეკონომიკისა და ფინანსური სამყაროს ლოკომოტივის სახელმწიფოს ლიდერია. ამიტომ, ამ თემას ნურც გავაზვიადებთ და ნურც დაეკანებთ. ნურც მერკელს მოვთხოვთ გერმანიის ინტერესები დაივიწყოს, კერძოდ, ის, რომ მას რუსული გაზი სჭირდება და სულ დასჭირდება, სანამ გერმანია იარსებებს. როგორც თავად აღნიშნა: გერმანიის ეკონომიკა ისე ვითარდება, არც კი ეყოფა რუსული გაზი. გერმანია რუსეთს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის გამო არ გადაიკიდებს, თანაც ეს უშედეგო იქნება — იმიტომ, რომ გერმანია რუსეთს ომს ვერასოდეს გამოუცხადებს, რადგან ნატოს წევრია. ამ მხრივ, ეს ძალზედ მნიშვნელოვანი დიპლომატიური აქციაა. ამ კუთხით, ეკონომიკურ, ფინანსურ დახმარებებს, კი ბატონო, ვე-

ჩემთვის მოულოდნელი არ ყოფილა არც ტრამპის და არც მერკელის განცხადება, მაგრამ პესიმისტი არ ვარ. ვამბობ, რომ გვაქვს სხვა შანსი, რაც ქართულ დიპლომატიის წინაშე უფრო რთულ ამოცანებს აყენებს. ადვილია, უცვლელად ნატოში და მორჩა, ვიცხოვროთ ბედნიერად, დაგვიცვას ბრიუსელმა და აბა, ვინმემ რამე გავგებდოს, ამერიკასთან ექნება საქმე. ასე შეგვიძლია უკვე საკუთარ თავდაცვაზე ვიფიქროთ, რასაც დღეს, გერმანია აკეთებს. ტრამპი ითხოვს, რომ გერმანიამ აუცილებლად უნდა გადაიხადოს ბიუჯეტის 2%. ეს უკანასკნელი კი ამბობს, რომ შეიძლება უახლოეს დღეებში 1%-მდე ავიდეთო. ეს ჩვენთვის ძალიან ცუდია იმიტომ, რომ ნატოს საფრთხის წინაშე აყენებს და პრობლემებს შეუქმნის. ტრამპი, თითქოს, საბაბს ეძებს ნატო კიდევ უფრო ჯიჯნოს. ამავე დროს, ვერ ვიტყვი ტრამპი ჩვენი მოკავშირეა-მეთქი იმიტომ, რომ არანაირი

და რუსეთს გადასცა. მაშინ პუტინი გაბედავდა ამ ველოფერს? — საეჭვოა, ამაზე ორჯერ მაინც დაფიქრდებოდა, რადგან უკრაინა ბირთვული სახელმწიფო იქნებოდა. რატომ არის რომ დღეს ველოელაქუცება და ცდილობს კიმ ჩენ ინთან საერთო ენა გამოიხატოს. იმიტომ, რომ მას ჯიბეში ბირთვული რაკეტები უდევს. ბირთვული სახელმწიფოა იგივე, ისრაელიც, ამიტომ არის ასეთ დიდ გულზე, ოდნავ დათმობაზეც არ მიდის პალესტინელებთან. თუმცა, მთელი მსოფლიო მოუწოდებს ნიქსონით დაწვებული ობამით დამთავრებული ამ საკითხის მოგვარებისკენ. ახლა, ტრამპმა შეცვალა კურსი. აი, ეს არის რეალობა. დღეს ჩვენ რაც შეგვიძლია, ის უნდა გამოვიყენოთ, ანუ დიპლომატია, რომელიც შესაძლებლობის ხელოვნებაა და არა კეთილი სურვილები და ფანტაზიები.

აი, ასეთ ქვეყანაში ვცხოვრობთ. ამიტომ, რისი ან ვისი იმედი უნდა გვქონდეს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის მიმართულებით — შერიგების სამინისტროსი, ამ რუდემენტის? ვიმეორებ, ნარკოტიკების თემაზე, მიტინგზე 20 ათასი კაცი გამოდის. 200 კაცს ვერ გამოიყვანს მიტინგზე ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის მოთხოვნით. ლტოლვილებიც არ გამოვლენ, ხომ ასეა?! რატომ? იმიტომ, რომ ჩვენში ეს მუხტი არ არის. აიპონიაში, ყოველ წელს, ჩრდილოეთის ტერიტორიების დღეს მიტინგზე მილიონობით ადამიანი გამოდის. ასე ხდება 1945 წლიდან მოყოლებული. ჩვენთან უკვე 10 წელი გავიდა. ამასწინათ წაუკითხეთ ერთ-ერთი უკრაინელი ჟურნალისტი ვინმე დროზდოვი თბილისში ყოფნისას თავის შთაბეჭდილებებზე წერს: მორჩა, ქართველებმა დაივიწყეს სამაჩაბლო, რუსეთმა ჩამოაჭრა და მათაც დაივიწყესო. აი, ასეა. ამიტომ, მერკელმა რეალობა თქვა, რას ვერჩით. იგი ხომ ვერ დაივიწყებს გერმანიის ინტერესებს, მას რუსეთის გაზი სჭირდება. გერმანია რომც იყოს ჩვენი ნატოში გაწევრიანების მომხრე, იტალია არ იქნება, მით უმეტეს, უნგრეთი და ა.შ. ამიტომ, ქართულ დიპლომატიას ცოტა უფრო ფართო პორიზონტი სჭირდება, მეტი მუშაობა, მეტი კავშირების ძებნა იგივე ნატოს სტრუქტურასთან, ამერიკასთან, ევროპელებთან.

წლის აპრილის დოკუმენტში, ვეულისხმობ, ნატოს წესდებას, რომელიც ამერიკის კონგრესმა მიიღო, გარკვევით წერია: სახელმწიფო რომელსაც რომელიმე მებობელთან სადაო ტერიტორიული საკითხი აქვს, ალიანსის წევრი ვერ გახდება მანამ, სანამ პრობლემას არ გადაჭრის. ჩვენები ამ რეალობაზე ჯიუტად ხუჭავენ თვალს. გაიხსენოთ, რუმინეთის, უნგრეთის და სხვა შემთხვევები. რამდენიმე ქვეყანას ერთმანეთთან პრობლემები ჰქონდა და ამის გამო სამ-ოთხ სოფელზე უარი ათქმევინეს, სხვაგვარად, ნატოში არ დებულობდნენ. ჩვენს პოლიტიკოსებს სირაქლემას პოზიცია უკავიათ, თუმცა რეალობა მშვენივრად იცინებს. ის, რომ ევროპული პოლიტიკის გრანდი საქართველოში ჩამოადის, ტერიტორიული მთლიანობის შესახებ გვიჭერს მხარს და ღიად მიდის საზღვართან, ეს დიპლომატიური სიმბოლიკაა. მერკელის საზღვართან გამოჩენა, რა თქმა უნდა, არ ნიშნავს, რომ ხვალ აღარავის გაიტაცებენ საზღვრიდან, ბორდელიზაცია აღარ იქნება, ან თუნდაც, ტატუნაშვილების, ოთხოზორიების საფრთხე საქართველოს აღარ ელის. ასე არაა, პრობლემები

ლოდები, მაგრამ დიპლომატიურ გარღვევას, თითქოს, რუსეთი ამ პოლიტიკას შეამცირებს, უფრო დამყოლი გახდება, არა.

— საქართველოში ვიზიტამდე მერკელი პუტინს შეხვდა...

— ის რაც მერკელმა ორი დღის მანძილზე საქართველოში თქვა, პუტინმა წინასწარ იცოდა. მერკელი ახლო მომავალში ვერ ხედავს (ეს ახლო მომავალი პოლიტიკოსისთვის შეიძლება იყოს 10 წელიც და 50-იც) საქართველოს ადგილს ნატოში. მაგრამ ეს არ უნდა გავდეს აპათიაში ჩავარდნის საბაბი. კი ბატონო, გაწევრიანება არ ხდება, მაგრამ მაშინ, ჩვენ, მეტი მორალური უფლება გვაქვს დასავლეთს, ნატოს, იგივე რუსეთს სხვა სახის დახმარებები — სამხედრო სიძლიერე, ინფრასტრუქტურა, შეიარაღება, ჩვენი ჯარების გაწვრთნა მოვთხოვთ. ალიანსში გაწევრიანებით ხომ არ იწყება და მთავრდება ცხოვრება. ველოფერს თავი რომ დაეანებოთ არც ისრაელია ნატოს წევრი, არც აიპონია და არც სამხრეთ-კორეა, მაგრამ მათ ამერიკასთან, ისრაელის გარდა, სამხედრო ხელშეკრულებები აკავშირებთ.

ხელშეკრულება გაფორმებული არ გვაქვს, მაგრამ იგი ჩვენი მხარდამჭერია. როგორც ამ სფეროს წარმომადგენელი ტერმინებს ფრთხილად ვეკიდებ. არასდროს მითქვამს, რომ ამერიკა და ევროპელები ჩვენი მოკავშირეები არიან. კავშირი ნიშნავს სამოკავშირო ხელშეკრულებას, რაც ჩვენ შემთხვევაში, არ არსებობს. ისინი მხარდამჭერები არიან. იგივე, ქართულ-ამერიკული ქარტია, ეს არ არის სამხედრო ხელშეკრულება, იგი ამერიკას არაფერს ავალებს იმ შემთხვევაში, თუ საქართველო აგრესიის მსხვერპლი გახდა. ხომ ხედავთ, რა დროში ვცხოვრობთ. ბუქარესტის პროტოკოლი 1991 წელს მამა ბუმბა აიძულა მაშინდელი უკრაინის ხელმძღვანელობა — კრავჩუკი საერთოდ უარი ეთქვა ბირთვულ შეიარაღებაზე და სამაგიეროდ, ოთხმა წამყვანმა სახელმწიფომ გარანტია მისცა ტერიტორიული მთლიანობაზე. დღეს, რუსეთმა ყირიმი ჩამოართვა, მაგრამ რა, მათ ომი გამოუცხადეს რუსეთს?! მაგრამ აბა წარმოვიდგინოთ, დღეს უკრაინას რომ ჰქონდეს თუნდაც ერთი ძალიან პატარა ბირთვული რაკეტა, რომელიც ჰქონდა

— მერკელმა პირდაპირ გვითხრა, რომ ტერიტორიული დავები სანამ არ გადაწყდება ნატოში ჩვენი ადგილი არ არის, მაგრამ რა შანსებია ამ დავის გადაწყვეტის. ეს საკითხი ხომ რუსეთის ხელშია? — დიახ, დავების გადაწყვეტის საკითხი რუსეთის ხელშია. ამიტომ, ირიბად და არა პირდაპირ, მერკელმა თქვა ის, რასაც ასე დაბეჯითებით უარყოფს ნატოს ყველა გენერალური მდივანი — მესამე სახელმწიფოს არ ეკითხება ნატოში რომელიმე ქვეყნის გაწევრიანება-არგაწევრიანება. მერკელმა კი ირიბად გვითხრა: თქვენი ნატოში გაწევრიანება რუსეთზე დამოკიდებულია. ჩვენ, ვიცით, რომ რუსეთის გარეშე ეს პრობლემები არ გადაწყდება. ბევრს არ მოსწონს, მაგრამ მოდით სიმართლეს შევხედოთ: რა ქვეყანაში ვცხოვრობთ? — ჩვენ ვცხოვრობთ 20% ტერიტორიულად კარგულ ქვეყანაში, სადაც ნარკომანებს შეუძლიათ თავიანთი ინტერესების დასაცავად 20 ათასი კაცი მიტინგზე გამოიყვანონ. მაშინ, როცა ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის მოთხოვნით 200 კაცსაც ვერ გამოიყვან. ხომ ასეა?!

თამარ შველიძე
555 23 28 24

გელა ზედელაშვილი

დალაშობის ანაბოზია

ვინ, როგორ და რატომ უღალატა ბიძინა ივანიშვილს?!

(გაბრძენიძე)
დასაწყისი „ს.პ“ N28

წინა წერილში თხრობა იქ შევეწყვიტე, ირაკლი ალასანია ზუგდიდში რომ „გამოცხადდა“ „ნაციონალისტების“ დასამარცხებლად და ჩაფლავდა. მან დასაწყისში დახმარებისთვის „დაიცავი საქართველო“-ს ერთ-ერთ ლიდერს, კახა მიქიაის მიმართა. რაში სჭირდებოდა კახას დახმარება ივანიშვილის კარზე აღზევებულ ალასანიას? ავიენები ამბობენ, ახალაიების წინააღმდეგ გაკეთებული განცხადებების შემდეგ მას ემუქრებოდნენ და ცოტა არ იყოს, შეშინდა. ვინაიდან, ახალაიები მართლაც აპირებდნენ იარაღზე ხელის გაკვრას, ამიტომაც ჩავიდა ამერიკის ელჩი

გარეთ უწყების ხელმძღვანელი, ხოლო პარტიის წევრები (ნინო გოგუაძე, ვიქტორ დოლიძე, ზურა აბაშიძე, ალექსი პეტრიაშვილი, შალვა შავგულიძე) პარლამენტში მოაწყო. თითქოს ყველაფერი უნდა დალაგებულიყო, მაგრამ ასე არ მოხდა, როგორც კი ირაკლი ალასანია გახდა თავდაცვის მინისტრი, ის პრემიერ ბიძინა ივანიშვილისთვის ახალ თავის ტკივილად იქცა – ჯერ დაუთითხავად ლონდონში გაფრინდა გიგი უგულავას ცოლთან და მის დაქალთან ერთად, შემდეგ კი ღუბაში მოადინა ზღართან, როგორც მაშინ თქვეს, ქვეყნიდან გაქსუებულ „ნაციონალისტთან“ შესახვედრად. ვინაიდან, ბიძინა ივანიშვილი პირდაპირი კაცია, მთავრობის

შუამდგომლეთო. ბატონმა ბიძინამ თავი შორს დაიჭირა, ეგ თქვენი პირადული საქმეა, მე ვერ ჩავერევიო. არაფერს ვიგონებ, ამის შესახებ პრესკონფერენციაზე თვითონ იმჟამინდელმა პრემიერმა ისაუბრა (შეიძლება ბევრს გახსოვთ კიდევ) და დიდი სკანდალიც მოჰყვა. თუმცა მან მაშინვე ხაზგასმით აღნიშნა, ამ შემთხვევაში ირაკლის არ ვგულისხმობო. აბა, ხომ არ იტყვოდა, კონკრეტულად მაგ ადამიანზე ვლაპარაკობო? მაშინ ჭორიც გაავრცელეს, თითქოს შეკითხვაც და პასუხიც წინასწარ იყო შეთანხმებული, თითქოს წინა საღამოს მე და ბატონი ბიძინა სოლოლაკის სასახლეში ვისხედით, სტაფილოს წვეს ვწრუპავდით და თან ხელეებს ვიფშენებდით – შენ

ნი, ეს უტრაკო ყარაჩოხლები არ დაამანტაჟა? როგორ ფიქრობთ, ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ კოალიციის ზოგიერთი ე.წ. ლიდერი რომ გამოეყარდა და დაიწყო, „ნაციონალური მოძრაობის“ შენარჩუნება ჩვენი ღირსების საქმეაო, უბრალოდ ენები ექავებოდათ, ისე ლაქლაქებდნენ? ან ეს ავადსახსენებელი კოპაბიტაცია საიდან გაჩნდა, რანაირად მოიფიქრეს? ზოგი ამბობს, ეს იდეა აშშ-ის საელჩოდან მოდისო, ზოგი იძახის – უცხოპლანეტელებმა ჩაგვაწოდესო... რა მნიშვნელობა აქვს, საიდან მოდის და ვინ ჩაგვაწოდა? ცხადია, კოპაბიტაციამ „ნაციონალური მოძრაობა“ გადაარჩინა, ფერფლიდან აღადგინა და ე.წ. მეორე ოპოზიციურ ძალად

ცებს“ ღირსება უნდა შეუნარჩუნოთო, მერე კი კნენამ დაუკრა კვერი – მაშ, მაშ, ხალხმა ეგრე დაგვიკვეთათო. იმ პერიოდში ბევრმა აიშვა, ბევრმა დაიწყო „ნაციონალური“ კულის გადამბა და ეს არ გახლდათ მოხალისეობის სურვილზე დაფუძნებული აქტი, ეს ძირითადად მაინც იყო შანტაჟის ნაყოფი, რომელმაც სწრაფად იბარტყა და მიიღო ის, რაც დღეს ასე ძალიან გვანერვიულებს.

საერთოდ, როდესაც დიდ დალატზე ვსაუბრობთ, საუკეთესო მაგალითად შეიძლება თამამად დავასახელოთ მიხეილ სააკაშვილის „მოღვაწეობა“. ივანიშვილს დღემდე ამუნათებენ – ვინაიდან, შენ თავის დროზე „ნაციონალისტ“ აფინანსებდი, ამიტომ დამნაშავე ხარო. ჯერ კიდევ 2012 წლის ზაფხულში ბატონმა ბიძინამ ჩემთან პირად საუბარში ამ „ბრალდებას“ ასე უპასუხა: „კი, ბატონო, მე აფინანსებდი არა „ნაციონალისტ“, არამედ სახელმწიფოს, რომელსაც ძალიან უჭირდა, მაგრამ როცა დაეინახე, სააკაშვილის ბანდა როგორ გადავიდა ყოველგვარ ზნეობრივ ზღვარს, მათთან ურთიერთობა შევეწყვიტე“. როგორც ხედავთ, გასაგები განმარტებაა, ბიძინა ივანიშვილს ძალიანაც რომ სდომებოდა, მილიონებს სხვას ვერ გადაურიცხავდა, გვერდოდა თუ არა, ხელისუფლებაში „ნაციონალისტები“ იყვნენ და ფულსაც ისინი ანაწილებდნენ. ჩვენ, საზოგადოე-

ზუგდიდში. ამ ვიზიტის შედეგი ის იყო, რომ ავანაკებმა არეულობის მოწყობა ვეღარ გაბედეს, მაგრამ ალასანიას მაინც არაფერი ეშველა – ბრძოლა პირწმინდად წააგო. რასაკვირველია, ბიძინა ივანიშვილი ამაზე გაღიზიანდა და შეურაცხყოფილადაც კი იგრძნო თავი. როგორ, ამდენი ფული და ენერჯია დაიხარჯა, ერთ რაიონში მაინც არ უნდა მოეგო? დაუძახა ივანიშვილმა და მოსთხოვა პასუხი – დაჯექი, კარგად დაფიქრდი, გაანალიზე, რა მოხდა, ყველაფერი დაწერე და ანგარიში ჩამაბარეო. დაჯდა ირაკლი, დაწერა, ყველაფერი გარეშე გარემოებას გადააბრალა, ფინანსური ხარჯთაღრიცხვაც შეადგინა და ივანიშვილს წარუდგინა. ბატონი ბიძინა ის კაცი არ გახლავთ, ვინმემ ასე იოლად მოატყუოს, მაგრამ იმ ეტაპზე ხელი ჩაიჭინა, გაუტარა. ფაქტობრივად ალასანია არაფერს კარგავდა, ის თავის „სასტავიანად“ „ქართული ოცნების“ საარჩევნო სიაშიც იყო ჩაწერილი მაინც მოხდა პარლამენტში, სადაც აღარ შევიდა იმის გამო, რომ თავდაცვის მინისტრად გაამწესეს. დაეცა ტუზი ბიჭს – თვითონ მინისტრი გახდა, ცოლის და, მათი ფანჯიკიძე – სა-

ერთ-ერთ სხლომაზე არ მოერიდა და ალასანიას ჰკითხა: ირაკლი, რომ დადიხარ, სად დადიხარ, მე არ უნდა ვიცოდებო?! თავდაცვის მინისტრი დაიბნა, ასეთ პირდაპირობას არ ელოდა, მიეღო, მოელო, დაიწყო რაღაცების ახსნა, მაგრამ ივანიშვილმა აღარ გაუტარა. შიდა კულუარული გარჩევიდან სადღაც ერთ კვირაში პრემიერ-მინისტრმა პრესკონფერენცია გამართა, სადაც პირდაპირ ვკითხე, მართლა გქონდათ ალასანიასთან ამ თემაზე დამატებული საუბარი-მეთქი? სიმართლე ვითხრათ, არ ველოდი, ბატონმა ბიძინამ ეგრევე გახსნა ყველა კარტი – კი, ამ თემაზე მქონდა საუბარი, ირაკლი არ არის ცუდი ადამიანი, მაგრამ ახალგაზრდაა და ზოგჯერ რაღაცები ეშლებო. ის კი არა, ჩემთან გუნდის წევრები მოვიდნენ, „ნაციონალისტმა“ ვიდუიები გადაგვიღეს, ცოლებს რომ ვლალატობთ, იქნებ გვიშუამდგომლოთო. წარმოგიდგენიათ? 2012 წლის ზაფხულში კოალიციის წევრებს ფარული ვიდუიები გადაუღეს, სხვადასხვა სასტუმროებში რომ ბოზობდნენ, ეს საქმე გაუსკდათ, ამით კასეტები ილღიაში ამოიჩარეს და ივანიშვილს მიადგნენ, ცოლებთან გვი-

ეს მკითხე, მე ამას გიპასუხებო. პრინციპში, ასეც რომ ყოფილიყო, ეს მაინც არაფერს ცვლის, ფაქტი ფაქტად რჩება, ირაკლი ალასანიამ მაგრად აუშვა. ამას დაეანებოთ თავი, კონკრეტულ ფაქტებზე ვილაპარაკოთ: პირველი – ე, ბიჭო, პოლიტიკოსები ხართ, თავები მოგაქვთ კიტრებივით, ჯანდაბას, „ნაციონალისტმა“ გადაგიღეს, შეცდომა ვის არ მოსვლია, მაგრამ პარტიის ლიდერთან როგორ მიდიხართ, როგორ დღებით მუხლებზე და ეხვეწებით, ცოლებთან საქმე ჩაგვიწყო? საინტერესოა, როგორ უნდა ჩაეწყო, ცოლებს დაიბარებდა და ეტყოდა – გოგოებო, ახლა არ გინდათ წიკვინი, თქვენი ქმრები სამშობლოს ემსახურებიან, პაწა წაიშინებენ, ამიერიდან აღარ იზამენო? აი, ეს ერთი დეტალიც კი ნათლად აჩვენებს, თუ რა „ბაგაჟისა“ და ტენის პატრონებთან გვექონდა და დღესაც გვაქვს საქმე; მეორე – კაი, ბატონებო, ყველას რომ 2012 წლის ზაფხულში აუღდა, ეს გასაგებია, მაგრამ რატომღაც ყურადღებას არავენ აქცევს ერთ ფაქტს: როგორ გგონიათ, „მეგის-ფიქჩერსმა“ მხოლოდ ამით ბოზობა გადაიღო? ან თუ გადაიღო, მერე ასლები არ გააკეთა და ესე-

აქცია. ვის სჯერა მაგათი ოპოზიციონერობისა, ეს სხვა საკითხია, ქალბატონი თინიკო ხიდაშელი ხომ გამობრძანდა დიდი, მრგვალი საყურეებით (ბორკლებს რომ მიუგავს) და წამოაწვინა, კოპაბიტაცია ქართველმა ხალხმა დაგვიკვეთათ?! ჰო, ჯერ მისმა ქმარმა გააგორა არნახული სიბრძნე, „ნა-

ბამ მაშინ არ ვიცოდით, რომ ჯარს, პოლიციას და სხვა სამთავრობო სტრუქტურებს ბიძინა ივანიშვილი კვებავდა და აცემავდა, გზებს აგებდა, ხიდებს აშენებდა, სკოლებს, თეატრებს და კულტურის კერებს არემონტებდა, ისტორიულ ძეგლებს რესტავრაციას უკეთებდა. ალბათ, გახსოვთ, როგორც კი სააკაშვილი მოვდა ხელისუფლებაში თავის ხელისბიჭუბთან ერთად, მათ მაღალი ხელფასებიც კი დაუნიშნა, ემანდ ხელი არ წავიცდეთ, ქურდობა და ყაჩაღობა არ დაიწყეთო. მაშინ მოგვატყუეს, ეს ჯორჯ სოროსის ფულიაო. სამწუხაროდ, დღეს ეს ფაქტი ბევრმა განგებ დაივიწყა, რათა ხალხს თვალეზში ნაცარი შეაყარონ და ივანიშვილი ბიუჯეტის ქურდობაში დაადანაშაულონ. დიახ, ბატონებო და ქალბატონებო, სახელმწიფოს ლამის ერთი კაცი კვებავდა, სააკაშვილის მოძალადე ხელისუფლება კი მხოლოდ წითელი ლენტეხის გაჭრით იყო დაკავებული. თავად სააკაშვილი ყველგან დარბოდა ქოშინით დუქმორეული და მოსახლეობას აბოლებდა, რომ ქართულ სახელმწიფოს აშენებდა. როგორც ჩანს, ბიძინა ივანიშვილმა პირველი შეცდომა იქ დაუშვა, შეიძლება სიკეთის კეთება ფარულად გინდა, შეიძლება დაფა-ზურნა და ტაში არ გსიამოვნებს, მაგრამ როცა შენს ნაოფლარს მუდმივად სხვა ითვისებს, სხვა იწერს და თავისად აცხადებს, ეს უკვე უნამუსობაა!

სიტყვა „უნამუსობა“ ვახსენებ და ბარემ აქვე მოგახსენებთ, რა სიბინძურე ჩაიდინა ფულით ვერ გამძღარმა მიხეილ სააკაშვილმა ივანიშვილის წინაშე. ნათქვამია, ზოგი ჭირი მარგებელიაო, რომ არა ეს ამბავი, შესაძლოა, ივანიშვილს საერთოდ არ ეფიქრა პოლიტიკაზე და დღეს სათავეში ისევ მიშაკთა ბანდა გვყოლოდა. ივანიშვილსა და სააკაშვილს შორის ურთიერთობა 2007 წლის ნოემბრის მოვლენების შემდეგ გაწყდა. ვინაიდან, ბატონ ბიძინას ლევანთან და გიასთან კარგი ურთიერთობაც ჰქონდა, მხოლოდ სააკაშვილის მიტანილ ინფორმაციას არ ეყრდნობოდა, მან მიიფრთხილანდა შეისწავლა სიტუაცია და დაასკვნა, რომ „ნაციონალეზმა“ კი გვარიანად გადაამალაშეს, დაუკრეფავში გადავიდნენ. საპროტესტო აქციების დარბევის პერიოდში და შემდეგაც ის ხან სააკაშვილს უკავშირდებოდა, ხან ვანო მერაბიშვილს და კატეგორიულად სთხოვდა, თავი შეეკავებინათ ბარბაროსული გამოხტომების-

გან. თუმცა, როგორც შემდგომში გაირკვა, მისი თხოვნა არც ერთმა არ გაითვალისწინა. მაშინ ბიძინა ივანიშვილმა კიდევ ერთხელ იგონო თავი შეურაცხყოფილად და ორივეს დაპირდა, რომ ამ უმსგავსობაზე პასუხს აგებინებდა. დანაპირები შესრულებულია – ერთი ჯაგლაგი ცხენივით დათოხაროკობს პოლანდიაში, მეორე კიდევ მატროსოვის ციხის საკანში ზის შემოლაწუნებული ყმაწვილივით.

აი, მთავარ სათქმელსაც მივაღებთ... 2007 წელს დაიწყო სააკაშვილის მმართველობის კრიზისი. ეს დრო მიხეილისთვის იყო კომშარი – როგორც იქნა, ძლივს გადააგორა ნოემბრის აქციების შედეგები, სიტუაცია, ასე თუ ისე, ჩააცხრო, მაგრამ მაინც მიხვდა, რომ დასავლეთელი პატრონების (რომლებსაც მილიონებს ურიცხავდა) თვალში მაინც სჭირდებოდა ერთგვარი ხელახალი ლეგიტიმაცია და გადაწყვიტა, ვადამდელი საპრეზიდენტო არჩევნები ჩაეტარებინა. მას ყველანაირი გარანტია უნდა ჰქონოდა, დარწმუნებული უნდა ყოფილიყო გამარჯვებაში, თორემ ისეთი კონკურენტები ჰყავდა (ლევან გაჩეჩილაძე, ბადრი პატარკაციშვილი, დავით გამყრელიძე, გია მისაშვილი, შალვა ნათელაშვილი), შეიძლება სადავეები უცებ გაშვებოდა ხელიდან. ბადრი პატარკაციშვილი იმუქრებოდა, მთელ ჩემ ქონებას ჩავდებ ამ არჩევნებში, მილიარდებს გავიდებ და სააკაშვილს მაინც დავაკარგინებ ძალაუფლებასო. გარდა ამისა, მიხეილს ასევე ძალიან ეშინოდა ნინო ბურჯანაძის, რომელიც პარლამენტის თავმჯდომარე გახლდა და მისი გადადგომის შემდეგ ავტომატურად გახდა პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელი.

ბურჯანაძის საკითხი „იოლად“ მოაგვარა, თითქმის მძევლად აიყვანა მისი შვილი – ანზორ ბიწაძე. ეს ამბავი კულუარულად ვიცოდი, მაგრამ როცა ყველაფერმა ჩაიარა, ქალბატონ ნინოს პირადად ვკითხე – იმ პერიოდში მართლა იყო დაინტერესებული თქვენი შვილის ბედით-მეთქი? მან გაიცინა და მიპასუხა: მთლად მძევლად აყვანას ვერ დავარქმევ, მაგრამ ხშირად აკითხავდა, კითხულობდა, ჩაისვამ-

და მანქანაში და ასეირნებდაო. აბა, კაცო, სააკაშვილს გაგანია არჩევნების წინ მეტი საქმე არ ჰქონდა, ანზორ ბიწაძის გუნება-განწყობით დაინტერესებულიყო და მანქანით სასაქონლოდ ეტარებინა, ეს იყო პირდაპირი მუქარა, ანუ შანტაჟი, მინიმუმ, რომ ბურჯანაძეს სხვანაირი აზრები არ მოსვლიდა თავში. მოგეხსენებათ, მაშინ ჯერ კიდევ არ იყო პრეზიდენტის უფლებები ასე მკაცრად შეზღუდული და ნინო ბურჯანაძეს რაღაც-რაღაცების „გაჩალიჩება“ მართლაც შეეძლო, ყოველ შემთხვევაში, ის მაინც, რომ ოფიციალურად არ ელიარებინა არჩევნების შედეგები, ანუ სააკაშვილის გამარჯვებისთვის არ დაერთყა ბუკვიდი. როგორც უკვე გითხარით, ეს ე.წ. შავი ხვრელი მიხეილმა ანზორ ბურჯანაძის მძევლად აყვანით ამოქოლა, მაგრამ ამავე დროს საჭირო იყო დიდი ფული. კი, ბატონო, ბიუჯეტი მისი ამფსონების ხელში გახლდა და ფულის პრობლემა თითქოს არ იყო, მაგრამ გარანტია მაინც არ ჰქონდა, რომ ვინმე ან იგივე ბურჯანაძე არ აყვირდებოდა. მაშინ, როცა ბადრი პატარკაციშვილი კონკრეტულ თანხაზე ლაპარაკობდა, ამ ეტაპზე მილიარდნახევარს დაჯარჯავო, სააკაშვილს, მინიმუმ, მილიარდი

დოლარი მაინც სჭირდებოდა. ვის ჰქონდა ამდენი „მაყუთი“? რა თქმა უნდა, ბიძინა ივანიშვილს. ჰოდა, როგორც ჩემი კარგად ინფორმირებული და ყველაფრის მცოდნე ინფორმატორი მიყვება, მიადგა ესეც მილიარდებს, რომელიც სახელმწიფო საქმიანობისთვის ფულს არასოდეს იშურებდა. ბოლო-ბოლო, რამდენი გინდაო? – უკითხავს ბატონ ბიძინას. მილიარდი, თანაც დოლარშიო. უკაცრავად, შენ ალად ზომ არა ხარო?! – მიუღია მიხეილს კითხვა-პასუხად.

ბიძინა ივანიშვილს არაერთხელ აღუნიშნავს, რომ ის საერთოდ არ აპირებდა პოლიტიკაში მოსვლას და როცა ეს ინციდენტი მოხდა, თურმე მაშინაც კი არ უფიქრია შურისძიებაზე, მხოლოდ იმაზე წუხდა, წლობით ნაკონსტრუქციანად ჰქონდა ჭაობში იძირება, საქართველო თანხირების ხელში აღმოჩნდაო. ერთი ხანობა, ხელიც ჩაუქნევია, ჩამჯდარა თვითმფრინავში და საფრანგეთისკენ გეზის აღებაც დაუპირებია სამუდამოდ, მაგრამ შვილებმა „ჩამოხსნეს“. მე რომ არ ვცდები, ამას მისი პირველი წერილის ერთი ფრაგმენტიც ადასტურებს, რომელიც 2011 წლის

გეგარგება, არაფერს არ აქვს ფასი, არც ქონებას, არც ფულს, არც პრივილეგიებულ მდგომარეობას. ეს სიტყვები ჩვენს კომფორტიზმით დაავადებულ საზოგადოებაში შეიძლება ვინმეს ხმაძალა ნათქვამად მოეჩვენოს და სწორედ ამაშია ჩვენი ყოფის უბედურება. არ დავემალავ, სანამ პოლიტიკაში მოსვლას გადავწყვეტდი, ორჯერ დავაპირე საქართველოდან წასვლა.

ვისაც არ სჯერა, შეუძლია გადაამოწმოს და ნახოს, როგორ დავაბრუნე უკან შეკვეთილი თვითმფრინავები, ბოლოს საქმე იქამდე მივიდა, რომ ოჯახის წევრებმა, ჩემმა მეუღლემ და ჩემმა ვაჟებმა მითხრეს – შენ შეგიძლია წახვიდე, ეს შენი ნებაა, მაგრამ ჩვენ აქ ვერჩებითო. ჩემმა უფროსმა ვაჟმა, უტამ მითხრა, თუ შენ არ წახვალ პოლიტიკაში, მაშინ მე წავალო.

მე და ჩემმა მეუღლემ იმას მივადვინეთ, რომ ჩვენი შვილები, რომლებიც საფრანგეთში გაიზარდნენ, ჩვენზე უფრო დიდი პატრიოტები და ჩვენზე უფრო კარგი ქართველები არიან. უტას სიტყვები ბოლო წვეთი იყო, რამაც ყველაფერი გადაწონა და ყველაფერს თავისი ადგილი მიუჩინა.

მე შევძელი მეჯობნა საკუთარი თავისთვის, დამეძლია ჩემს თავში შიში, ეჭვი, სკეპტიციზმი, ახლა კი ჯერი თქვენზეა... პოლიტიკაში იმიტომ მოვდივარ, რომ მივხვდი, მხოლოდ ქველმოქმედებით, ფინანსური დახმარებით და სპონსორობით, ცალკეულ სფეროებში ინვესტიციების ჩადებით და ლოკალური დონის მიხედვით, ქვეყანაში არსებულ საერთო ვითარებას და საერთო მდგომარეობას ვერ შეცვლი, თუ ყოველივე ამას ქვეყნის ხელისუფალთა პოლიტიკური ნება და მხარდაჭერა არ უმაგრებს ზურგს. მე მივხვდი ჩემს შეცდომებს და მივედი იმ დასკვნამდე, რომ საჭირო და აუცილებელია პირველყოვლისა შეიცვალოს პოლიტიკური გარემო ქვეყანაში, შეიცვალოს ზოგადად პოლიტიკოსის და პოლიტიკის არსის და დანიშნულების გაგება ჩვენს ცნობიერებაში. მე მოვდივარ პოლიტიკაში არა ვინმეს დასამარცხებლად, არა ვინმეზე შურის საძიებლად, არამედ საქართველოს თითოეული მოქალაქის გასამარჯვებლად“.

(ბაბრამქალი იმეზა)

დარწმუნებული ვარ, საქართველო ახლო მომავალში ეკონომიკურად ძლიერი და ნარმატიული ქვეყანა გახდება

გვესაუბრება ფინანსისტი, ბატონი პასილ ჯომბარანი

– ბატონო ვასილ, რა იწვევს ლარის დეველუაციას, რომელიც მოსახლეობის ეკონომიკურ მდგომარეობაზე, თავისთავად ცხადია, უარყოფითად აისახება და მერე მრავალი მითქმა-მოთქმის საგანი ხდება?

– თავიდანვე გეტყვით, პრემიერ-მინისტრმა, ბატონმა მამუკა ბახტაძემ სამართლიანად აღნიშნა იმ პროფესიონალიზმის შესახებ, რომელიც ეროვნულმა ბანკმა გამოიჩინა. იმ სიტუაციაში, როცა თურქული ლირა და რუსული რუბლი გაუფასურდა და პროცესი ავტომატურად შეეხო ლარს.

მოგეხსენებათ, ჩვენი ყველა-

ფული არის საქონელი. ის იგივეა, როგორც, მაგალითად, ვაშლი, რომელიც, შესაძლოა, დღეს ღირდეს ძვირი, რადგან ბაზარში ცოტა ვაშლი შემოვიდა და ხვალ შეიძლება გაიფუტოს, თუკი იმ დღეს ბაზარში ბევრ ვაშლს შემოიტანენ. ასევეა ფულის შემთხვევაშიც. როცა ბაზარზე ბევრი ლარი გამოვა, ლარის კურსი ეცემა და ა. შ. კურსი დგინდება მიწოდება-მოთხოვნის საფუძველზე. იგივე ხდება დოლართან მიმართებაშიც.

– რატომ არის აუცილებელი ლარი იყოს „მიბმული“ დოლარზე? – თქვენ გეშლება – „მიბმული“ არ არის.

საქმე ისაა, რომ ჩვენ ვართ საბაზრო ეკონომიკის ქვეყანა, სადაც

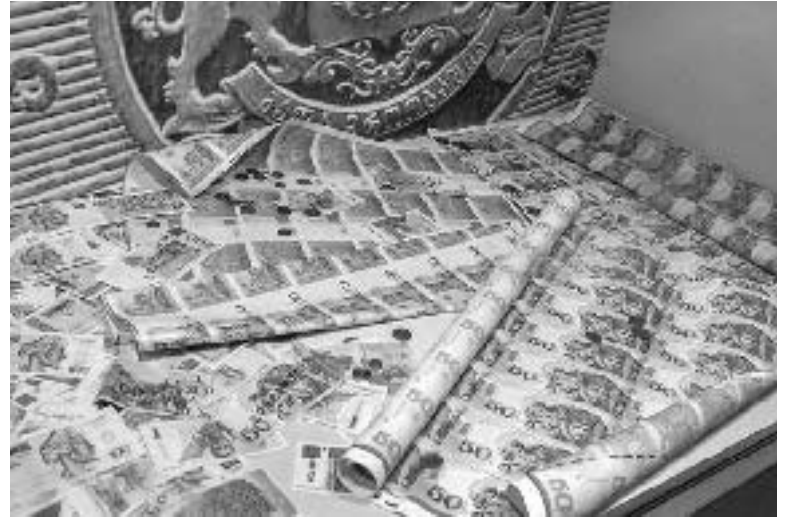
შეიძლება ბიზნესი აწარმოოს. საბჭოთა კავშირი სწორედ ამან დალუპა. ძალიან კარგი, რომ ჩამოყალიბდა საპარტნიორო ფონდი, სადაც ძირითად დონორად გვევლინება ბატონი ბიძინა ივანიშვილი.

ინვესტორი დებს ფულს საქართველოს ეკონომიკაში და როცა დაინახავს, რომ მისი პარტნიორი არის სახელმწიფოს მიერ დაარსებული ორგანიზაცია – ამ შემთხვევაში, საპარტნიორო ფონდი, ინვესტორი უფრო მშვიდადაა, თამამად დებს ინვესტიციებს, რადგან მან იცის, რომ მისი პარტნიორია სოლიდური ფონდი, იწყებს წარმოებას, ასაქმებს ხალხს, იღებს შემოსავალს, ივსება ბიუჯეტი, იქმნება სახელმწიფოს კეთილდღეობა.

– რაც სახელმწიფოს და მოსახლეობას სიკეთეს არ აძლევს, ეს არის, მარტივად ვთქვათ, ცუდი. საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლის შემდეგ მოსახლეობამ ეკონომიკური სიკეთე და სარგებელი ვერ მიიღო, კომერციულმა ბანკებმა მიიღეს. სიღარიბის ინდექსი ქვეყანაში კვლავ მაღალია. კომერციული ბანკები კი მდიდრდებიან. რა არის ამის მიზეზი? თქვენ ამბობთ, რომ ბანკები არაფერ შუაშია. აბა, ვინ არის დამნაშავე?

– ბიზნესს ვინც იწყებს, ის თავის თავზე ფიქრობს. იგივეა ბანკები. ისინიც მოგებაზე ფიქრობენ. კი, გასაგებია, მოხდა ისე, რომ მოსახლეობა ჩავარდა ვალეებში, მაგრამ არ უნდა დავაბრალოთ ყველაფერი ბანკებს.

კომერციულ ბანკებს ჰყავთ „ზედამხედველი“ ეროვნული ბანკის სახით. მან არ უნდა მისცეს უფლება კომბანკებს, მაღალ პროცენტებში გასცენ სესხები. 70–80% სესხებს რომ გასცემენ, ეს, თავისთავად ცხა-

ჩვენი საერთაშორისო პარტნიორების მოთხოვნით შეიქმნა და საქართველოშიც, როგორც სხვა ცივილიზებულ ქვეყნებში, ფუნქციონირებს ორგანიზაცია, სახელად „კრედიტ-ინფო“, სადაც გროვდება სხვადასხვა ინფორმაციები. მათ შორის, იმ პირების შესახებ ინფორმაციები, რომლებმაც კრედიტის გადახდის ვადას გადააცილეს ერთ თვეზე მეტი დროით. მოქალაქეები ე.წ. „შავ“ სიაში შეჰყავთ და 7 წლის განმავლობაში ეზღუდებათ საკრედიტო რესურსებზე წვდომა. მისასალმებელია, რომ სახელმწიფოსგან წამოვიდა ინიციატივა, რომ სესხების გაცემა მოხდეს ფაქტობრივი მონაცემებით.

– ბანკს განუსაზღვრელი უფლებები აქვს?

– ბანკი ხელშეკრულებით დადგენილი მოთხოვნების მიხედვით მოქმედებს, მაგრამ ბოლო ხანებში ახალი რეგულაციები დაწესდა. ამ რეგულაციამდე ბანკებს შეეძლოთ, როგორც მოესურვებოდათ, ისე განესაზღვრათ ჯარიმები.

გეთანხმებით, ჯარიმები ზოგჯერ

აღატაკა. უამრავი დანაშაულია ჩადენილი, ადამიანების ბედ-იბღლით დიდი თანხები იშოვეს ვიღაცებმა და ამაში დროულად არ ჩაერია სახელმწიფოც...

– გეთანხმებით, ჩვენ საბაზრო ეკონომიკის სახელს არ უნდა შევიწიროთ ქვეყნის განვითარება და თუ ვინმე არის საბანკო სისტემაში დამნაშავე, უნდა დაისჯოს!

მაგრამ, რაც მთავარია, დღეს, ჩვენი ეროვნული ვალუტა არის მყარი და ეკონომიკის განვითარება მიმდინარეობს სტაბილურად. რეგიონში ყველაზე მაღალი ტემპით. ყოველივე ეს კი მოხერხდა ჩვენი დასავლელი პარტნიორების მხარდაჭერითა და თანადგომით. ისინი გვასწავლიან, როგორ უნდა ავაშენოთ საბაზრო ეკონომიკა. ისინი რომ არა, ჩვენ ვიქნებოდით, როგორც ბანანის რესპუბლიკა.

– საბაზრო ეკონომიკაა ის, რომ მოქალაქეს სესხს 60%-ად აძლევენ?

– ამიტომ გავიმეორებ: დავაწესოთ მაქსიმალური საკრედიტო მარჟა, სანამ შესაძლებელია ქვეყანაში საკრედიტო რესურსები, აუცილებელია, ეროვნულმა ბანკმა საკრედიტო მარჟის მაქსიმალური პროცენტი დააფიქსიროს. როცა რესურსები საკმარისი იქნება, ბაზარი თავად დაარეგულირებს ამ საკითხს.

ახლა, სხვათა შორის, აქცია აქვს საქართველოს ბანკს – 4% იპოთეკური სესხი ევროსი. ეს, საქართველოს სინამდვილეში, უპრეცედენტო შემთხვევაა. ასეთი დაბალი პროცენტი, რამდენადაც ჩემთვის ცნობილია, აშშ-ის ზოგიერთ კომერციულ ბანკშიც არ არის. ეს შედეგია ბანკის ფინანსურად გამძლეობის. პარტნიორები ენდობიან მას და როგორც სტაბილურ და საიმედო საფინანსო ინსტიტუტს, დაბოლო პროცენტში აძლევენ საკრედიტო რესურსებს. თუ იქნება ქვეყანაში ისეთი ბანკები, როგორცაა, მაგალითად, საქართველოს ბანკი, საკრედიტო განაკვეთი მაქსიმალურად შემცირდება და ხალხიც სარგებელს მიიღებს კომბანკების გაძლიერებისგან.

ასე რომ, თანდათან ჭკუას ვსწავლობთ, საბაზრო ეკონომიკას ვეჩვენებთ. სახელმწიფო ნელ-ნელა ფუნქციონირებს. მე დამამედებელი პროგნოზები მაქვს და დარწმუნებული ვარ, საქართველო ახლო მომავალში ეკონომიკურად ძლიერი და წარმატებული ქვეყანა გახდება.

ირანდა კალანდარიანი
593 56 11 18

ზე დიდი სავაჭრო პარტნიორები არიან თურქეთი და რუსეთი და იქ გაჩენილი ეკონომიკური პრობლემები, ბუნებრივი იყო, რომ ლარზეც აისახებოდა.

ეროვნულმა ბანკმა ნამდვილად დიდი პროფესიონალიზმი გამოიჩინა და ზუსტად თავის დროზე დაარეგულირა ლარის კურსი.

არ შეიძლება იმის უარყოფაც, რომ ბანკები ასეთ ექსტრემალურ სიტუაციებში, ზოგ შემთხვევაში, თავიანთ სასარგებლოდ იყენებენ, მაგრამ, ამ შემთხვევაში, ბანკები ასე არ მოქცეულან.

– ამ შემთხვევაში, „გადაგრჩით“, მაგრამ, როგორც ბრძანეთ, ადრე ხდებოდა მსგავსი რამ. რა მექანიზმები არსებობს იმის საწინააღმდეგოდ, რომ ბანკებმა თავიანთ სასარგებლოდ არ გამოიყენონ მსგავსი სიტუაციები?

– ბანკები, რომლებსაც მსხვილი აქტივები აქვთ და შეუძლიათ ბაზარზე ვალუტის კურსის ცვლილების საქმეში გადამწყვეტი როლიც ითამაშონ, ზოგჯერ იყენებენ თავიანთ შესაძლებლობებს.

კომერციული ბანკები ცდილობენ, რაც შეიძლება მეტი მოგება მიიღონ. ამ შემთხვევაში, უნდა გამოჩნდეს ეროვნული ბანკის პოზიცია და კომერციული ბანკებს არ მისცეს საშუალება, შედგენილი შემოსავალი მიიღონ კრიზისული სიტუაციებიდან. თუმცა, კომერციულ ბანკებს არაფერ უკრძალავს, მიიღონ მაქსიმალური მოგება კანონით დადგენილი საბანკო ოპერაციებიდან.

– ბატონო ვასილ, ხშირად ხდება ხოლმე, საღამოს ვალუტის სხვა კურსია ბაზარზე, გათენდება და სულ სხვა კურსს ვღებულობთ. რა ხდება ღამე?

კურსები დგინდება ბაზრიდან გამომდინარე და თუ ჩვენ არ გვინდა ვიყოთ „მიბმული“, მაშინ უნდა ვიყოთ ჩრდილოეთი კორეა, ან სსრკ, სადაც ვალუტის გაცვლით კურსი დგინდებოდა სახელმწიფოებს შორის მოლაპარაკების საფუძველზე.

– მოსახლეობას კანონით ვერძალდება სავაჭრო ოპერაციები დოლარში განახორციელოს, ბანკებს კი ამ კუთხით სრული თავისუფლება აქვთ. რატომ აქვთ პრივილეგია ბანკებს?

– არავითარი პრივილეგია. ნებისმიერ ადამიანს, თუ აქვს შესაბამისი ანალიტიკური ნიჭი და გონება, აქვს ინფორმაცია, იყიდის დოლარს და მეორე დღეს გაყიდის. მე მოვიპოვე ინფორმაციას ინტერნეტით და ვაწარმოებ ვალუტის გაცვლის ოპერაციებს.

ამით იმის თქმა მინდა, რომ ინფორმაციაზე, ინტერნეტის წყალობით ყველას მიუწვდება ხელი, მაგრამ საჭიროა სწორი ანალიზი, რასაც ყველა ვერ ახერხებს. ამიტომ ვთქვი ზემოთ ნიჭი და გონიერება არის საჭირო-მეთქი.

– ბატონო ვასილ, როგორც ბანკის ფოფილმა თანამშრომელმა, აგვისხსენით, რა არის ბანკის უპირველესი ფუნქცია?

– ბანკი გახლავთ კომერციული სტრუქტურა, კომერციული წარმონაქმნი, რაც იმას ნიშნავს, რომ მან უნდა მიიღოს მოგება და თავის აქციონერებს ფინანსური სარგებელი მოუტანოს.

– ყოველივე ეს ეროვნულმა ბანკმა რომ გააკეთოს?

– ეროვნული ბანკი სახელმწიფოსგან დამოუკიდებელი კომერციული ბანკების ზედამხედველი სტრუქტურაა. სახელმწიფომ, საერთოდ, არ

და, არასწორია და ასეთი მოქმედებები უნდა აკრძალოს ეროვნულმა ბანკმა. ეროვნულმა ბანკმა დაადგინა მაქსიმალური საპროცენტო განაკვეთი, მაგრამ ეს არ არის საკმარისი. ასევე უნდა დაადგინოს მაქსიმალური საკრედიტო მარჟა. ამ ეტაპზე ეს აუცილებლად უნდა გაკეთდეს.

– აქამდე სად იყო ეროვნული ბანკი?

– საბედნიეროდ, ახალი პრემიერ-მინისტრი თავიდანვე დაინტერესდა ამ საკითხებით და მადლობა მას, რადგან ხედავს, რომ ხალხი დაიჩაგრა.

ონლაინკრედიტები სასტიკად აზარალებს მოსახლეობას. იმედია, ეროვნული ბანკის მიერ ამჟამად მიღებული ზომები სიტუაციას დაარეგულირებს.

გიორგი მარგველაშვილი პრეზიდენტობიდან ენჯეოების დირექტორად „ჩაშლილი“

გვესაუბრება უფლებამოსილი, არასამთავრობო ორგანიზაცია „ადვოკატთა და იურისტთა საერთაშორისო ობსერვატორიის“ ერთ-ერთი დამფუძნებელი ბრიკოლ ბაზნიძე.

— ბატონო გრიგოლ, როგორც ვიცით, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე, შეიძლება ვთქვათ, მოულოდნელად გადადგა. თქვენ, როგორც იურისტს, გკითხავთ, რა ხდება ქართულ სასამართლო სისტემაში?

— მოდით, ცოტა შორიდან დავიწყოთ. ნინო გვენეტაძის უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარედ არჩევის შემდეგ ვამბობდი, რომ მასზე დაიწყებოდა, ფაქტობრივად, თავდასხმები, როგორც ცალკეული მოსამართლეების მხრიდან, ასევე სხვა მოწინააღმდეგეთა მხრიდან.

დგეგმვა მხრიდან. ობიექტურობისთვის უნდა ვადიაროთ, რომ იუსტიციის საბჭოს და უზენაესი სასამართლოს საქმიანობა საჯარო იყო. ქალბატონი ნინო ცდილობდა, ეტაპობრივად განერიდებინა „ნაცმოდრობის“ დროინდელი სკანდალური მოსამართლეები. ეს გახლდათ ერთ-ერთი ნაბიჯი, რომელმაც მოსახლეობის დაკვეთასთან, სამართლიანობის აღდგენასთან მიგვიყვანა. მართალია, ქალბატონი ნინო ათი წლით იყო გამწვანებული პარლამენტის მიერ თანამდებობაზე, მაგრამ მხოლოდ სამი წელი იმდენად წვევა. სამწუხაროდ, მას არ ჰყავდა გუნდი, რომელიც ნაცების მოსამართლეების ზეწოლას გაუმკლავდებოდა სისტემაში, ამის გარდა, ჩვენთან სასამართლო მუდმივ რეფორმების გავლენის ქვეშ არის. ქალბატონი ნინო გვენეტაძის გადადგომის მიზეზი გახდა იუსტიციის საბჭოში არსებული შიდა დაპირისპირება, გარკვეული პოლიტიკური ძალების, ზოგიერთი არასამთავრობო ორგანიზაციის და ე.წ. „თავისუფალი მედიის“ (როგორც თვითონ უწოდებენ საკუთარ თავს) აშკარა თუ ფარული შეტევა. გაზაფხულზე ქვეყნის მთავარი პროკურორი გადადგა, რამდენიმე თვეში — უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე.

ამას მე პირადად შემთხვევითობას ან დამთხვევას ვერ დავარქმევდი, საყურადღებო, შესასწავლი ფაქტებია. კარგია ქვეყანაში დამოუკიდებელი სასამართლოს არსებობა, მაგრამ კონტროლი აუცილებელია, რათა კლანური, მაფიოზური სისტემა არ ჩამოყალიბდეს. კონტროლი კი იუსტიციის საბჭომ უნდა განახორციელოს, რომელიც პროფესიონალებით უნდა იყოს დაკომპლექტებული. ვიმეორებ, ნინო გვენეტაძეს არ ჰყავდა გუნდი, რომელიც იგივე რეფორმების გატარებაში დაეხმარებოდა. ასე ჩანს დღევანდელი გადასახედიდან.

— სამართლიანობის აღდგენის პროცესი, დამეთანხმებით, მძიმედ და ნელა მიმდინარეობს, რაც მოსახლეობაში უკმაყოფილებას იწვევს.

— ქვეყანაში სამართლიანობის

აღდგენა მხოლოდ პროკურატურის მიერ არ ხდება. საზოგადოების ნაწილი რატომღაც ხელს პროკურორისკენ იშვერს, მათი მოვალეობააო. თუმცა სამართლიანობის აღდგენის საქმეში უდიდესი წვლილი სასამართლოს ეკისრება, გადაწყვეტილება მათ უნდა გამოიტანონ. სამართლიანობის აღდგენას ადამიანმა სასამართლოს მეშვეობით უნდა მიაღწიოს. სამწუხაროდ, ჩვენთან პროცესები წლობით იწელება. ავიღოთ თუნდაც ფოტოგრაფების, რობაქიძის, ვაზაგაშვილის საქმეები. როდესაც

ასეთი განმარტებული საქმეები სასამართლოში წლობით იწელება, რითმაც მოქალაქეებმა, რომელთა საქმეები ფართო საზოგადოებისთვის უცნობია, მაგრამ დიდი მორალური და მატერიალური ზიანი მიადგათ, რა უნდა ქნან. ამიტომაც გუგუნიძის, სამართლიანობის აღდგენაში სასამართლოს განსაკუთრებული როლი აკისრია პროკურატურასთან ერთად.

— ბატონო გრიგოლ, ქვეყნის პრეზიდენტი გიორგი მარგველაშვილი ჯერ ვერ ჩამოყალიბდა სასამართლოს სისტემის საკითხში. ყოველ შემთხვევაში, ასე ჩანს შორიდან. ამასთან, ნინო გვენეტაძის გადადგომის შემდეგ მის მიმართ კრიტიკა არ დაიშურა. რასთან გვაქვს საქმე?

— პრეზიდენტ მარგველაშვილის კრიტიკა ნინო გვენეტაძის გადადგომის შემდეგ არ იყო პოლიტიკოსის განცხადება. ამიტომაც განაცხადა იუსტიციის მინისტრმა ქალბატონმა თეა წულიკიანმა, წაქეულებს ქვე დაადევნაო. მარგველაშვილი პოლიტიკოსად ვერ ან არ ჩამოყალიბდა, იგი გარკვეული არასამთავრობო ორგანიზაციების დირექტორად იქცა. ამას იმიტომ ვამბობ, რომ ნინო გვენეტაძე თანამდებობაზე მისი წარდგენილი იყო. მარგველაშვილის არაპოლიტიკოსობაზე ისიც მეტყველებს, რომ არასამთავრობოების მარწუხებში მოექცა, ნეპოტიზმის ნიშნით ურიგებდა თანამდებობებს მათი ორგანიზაციის წევრებს თუ სასურველ, ლოიალურად განწყობილ პირებს. გადახედეთ თუნდაც მისი ადმინისტრაციის კადრებს. ამიტომაც აპირებდა არასამთავრობოების წარდგენილი კანდი-

დატების დასახელებას. ნაციონალებთან მისი მეგობრული დამოკიდებულება ხომ საიდუმლო აღარავისთვისაა.

— ზოგიერთი მათგანი იმასაც ამბობს, კარგი იქნება, უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარედ არამოსამართლე პირი დაინიშნოსო. თქვენ როგორ მიგაჩნიათ?

— დამახინჯებული ცნებაა. უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე მოსამართლე უნდა იყოს, სხვაგვარად როგორ შეიძლება? წარმოიდგინეთ, სატანკო ჯარს მეთაურად მფრინავი დაუნიშნონ? პროფესიულ წრეებში მსგავსი მიდგომა ნიპილიზმს, გულგატეხილობას იწვევს. ასე მივიღებთ იმაზე უარეს სიტუაციას, რაც გვაქვს. სამწუხაროა, როდესაც მართლმსაჯულების თემაზე არაკომპეტენტური, გარედან მაცქერალი ხალხი უფრო ბევრს ტლიკინებს და ლაყბობს, ვიდრე პროფესიონალი წრეების წარმომადგენლებს გვეკითხებოდნენ, ვისაც უშუალო შეხება გვაქვს მართლმსაჯულების სფეროსთან. უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარედ უნდა აირჩეს პიროვნება, რომელიც დააჩქარებს სამართლიანობის აღდგენის პროცესს, მოაგვარებს არსებულ დაგროვილ პრობლემებს და, რაც მთავარია, შეამცირებს საზოგადოების უკმაყოფილებას სასამართლო სისტემის მიმართ. ახლა არ დავკონკრეტლები, მაგრამ ჩვენს სასამართლო სისტემაში, საბედნიეროდ, არიან კვალიფიცირებული ადამიანები, ვისგანაც შეიძლება ავირჩიოთ უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე და არა უცხო, არაპროფესიონალი პირი.

— ბატონო გრიგოლ, კვლავ არასამთავრობო ორგანიზაციებზე გკითხავთ. ხშირად მთავრობის ზოგიერთი წევრი და, პირველ რიგში პრეზიდენტი ჭკუას მათ ეკითხებიან, ვისაც სფეროში საერთოდ არ უმუშავიათ. ამჯერად მხედველობაში სამართალდამცავი სტრუქტურები მაქვს. რამდენად გამართლებულია მსგავსი მიდგომა?

— დღევანდელი პრეზიდენტის ადმინისტრაცია შერჩევითი არასამთავრობო ორგანიზაციების წინ

წამოწვევის ტრიბუნად იქცა. ყოველივე ეს კი აკნინებს პრეზიდენტის ინსტიტუტს, როდესაც პირადი სიმპათიებით თუ სხვა მოსაზრებებით, ოღონდ არა პროფესიული ნიშნით ხდება მათთვის უპირატესობის მინიჭება. თუმცა, როგორც ჩანს, მარგველაშვილს ფავორიტი არასამთავრობოებიც აუშხედრდნენ. რამდენიმე დღის წინ პრეზიდენტის მიერ ხელდასმული ერთ-ერთი ასეთი ორგანიზაციის წევრმა ტელევიზიით კრიტიკის ქარ-ცეცხლში გაატარა მარგველაშვილი, რადგან ვერ მოახერხა, პარლამენტისთვის თავს მოეხვია მათთვის სასურველი კანდიდატურის წარდგენა. როგორც ვხედავთ, მარგველაშვილი თანამოაზრეებსაც დაუპირისპირდა. საერთოდაც, არაპროფესიონალების აზრი მართლმსაჯულებაში მხოლოდ რეკომენდაციის სახით უნდა განიხილებოდეს, თორემ შემდეგ ამბიციები უზრუნველყოფს და ჭკუას უკვე პროფესიონალებსაც ასწავლიან.

— და ბოლოს: თქვენი აზრით, როდის დაასახელებენ უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის კანდიდატებს?

— ვფიქრობ, მმართველი პარტია პარლამენტში ახალ საპრეზიდენტო არჩევნებამდე უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის პოსტს ვაკანტურად დატოვებს. აქედან გამომდინარე, მთავარი მოვლენები უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის პოსტზე ახლადარჩეული პრეზიდენტის ინაუგურაციის შემდეგ განვითარდება.

გია ბურღული 551 71 27 07

ქლიერი რეპრონობი

ლუგეთი

ლუგეთის მუნიციპალიტეტი

● საქართველოს მთავრობის ინიციატივით, ფშავ-ხევსურეთისა და გუდამაყრის ხეობის ინტერნეტიზაცია, მაღალმთიან სოფლებში პარამედიკოსების პროგრამა განხორციელდება, ხოლო 100-ზე მეტი დღემდე უშუქო სოფელი ელექტროენერჯის მიიღებს, — ეს გადაწყვეტილებები მთის განვითარების ეროვნული საბჭოს სხდომაზე მიიღეს, რომელიც პრემიერ-მინისტრ მამუკა ბახტაძის ხელმძღვანელობით მთავრობის ადმინისტრაციაში გაიმართა.

ფშავ-ხევსურეთისა და გუდამაყრის ხეობის ინტერნეტიზაციისთვის თანხა მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდიდან გამოიყოფა;

ჯანდაცვის სამინისტრო განხორციელებს პარამედიკოსების პროგრამას — მთაში მცხოვრებთა ტრენინგს პირველადი დახმარების კუთხით, რაც ადგილობრივებს საშუალებას მისცემს, პირველადი დახმარება თანასოფლელებს სასწრაფო დახმარების მისვლამდე გაუწიონ;

განიხილება საქართველოს მთავრობისა და USAID-ის ერთობლივი დაფინანსებით მზის პანელებითა და შესაბამისად, ელექტროენერჯით 100-ზე მეტი სოფლის, კონკრეტულად 400-მდე ოჯახის უზრუნველყოფა, რომლებსაც ელექტროენერჯია დღემდე არ მიეწოდებოდათ.

როგორც საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა სხდომაზე განაცხადა, მმართველი პოლიტიკური გუნდის მიღწევებში ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი როლი სწორედ მთის განვითარების პროექტს უჭირავს.

კანონი „მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს ხელისუფლებამ 2015 წელს მიიღო. დღეისთვის, მაღალმთიანი დასახლების სტატუსით სარგებლობს 1730 დასახლება, კანონით დადგენილი შეღავათებით კი — 330 ათასი ადამიანი.

● სოფ. ჩარგალში ვაჟა-ფშაველას მემორიალური მუზეუმის რეაბილიტაციისა და მიმდებარე ტერიტორიის კეთილმოწყობის სამუშაოები მიმდინარეობს. პროექტით ასევე გათვალისწინებულია სცენის სრული განახლება.

მიმდინარე სამუშაოები ღუშეთის, თიანეთისა და ყაზბეგის გაერ-

თიანეთული ოლქის მაფორტარმა დეპუტატმა ზაქარია ქუცნაშვილმა და ღუშეთის მუნიციპალიტეტის მერმა ზურაბ სენიაშვილმა დაათვალიერეს.

● შინვალი-ბარისახოს დამაკავშირებელი გზის რეაბილიტაცია გრძელდება. გზის რეაბილიტაცია კიდევ უფრო მეტ სტრატეგიულ მნიშვნელობას შეესძენს ღუშეთის მუნიციპალიტეტს, მნიშვნელოვნად შეამცირებს ამ მონაკვეთზე გადაადგილების დროს და როგორც ადგილობრივებისთვის, ისე ტურისტებისთვის კომფორტულ და უსაფრთხო გადაადგილებას უზრუნველყოფს.

გზის რეაბილიტაციის სამუშაოები 2017 წელს დაიწყო და დღემდე გრძელდება.

ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი

● ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტში, გურიის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებული — გუბერნატორი ზურაბ ნასარაია იმყოფებოდა. მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელებთან და მერიის თანამშრომლებთან გაცნობითი ხასიათის შეხვედრის შემდეგ, გუბერნატორმა მიმდინარე ინფრასტრუქტურული სამუშაოები დაათვალიერა:

გოგებაშვილის ქუჩაზე — მინისაკალათბურთო მოედანი; სოფ. ქვემო ერკეთის, მოედანას, იანეულისა და ბუკისციხის დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის მშენებლობა;

სოფელ ვაზიანში საავტომობილო გზის რეაბილიტაცია;

სოფელ ხიდისთავში ანა კალანდაძის სახელობის სკვერის მოწყობის სამუშაოები.

გუბერნატორმა მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელებთან საუბრისას აღნიშნა, რომ 2019 წელს

განსახორციელებელი პროექტების დაგეგმვისას მაქსიმალურად გაითვალისწინონ მოსახლეობის მოთხოვნები და მოსაზრებები, ასევე ისაუბრა თვითმმართველობასა და ცენტრალური ხელისუფლების უწყებებს შორის კიდევ უფრო კოორდინირებული თანამშრომლობის აუცილებლობაზე.

დელოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი

● მიკრო და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამა, „აწარმოე საქართველოში“ მეოთხე ეტაპს იწყებს. ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სააგენტოს — „აწარმოე საქართველოში“ — ორგანიზებით და დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ხელისუფლების მხარდაჭერით ქ. დედოფლისწყაროსა და სოფელ ზემო ქედში გაიმართა შეხვედრები ადგილობრივ მეწარმეებთან და მოსახლეობასთან.

ლაბოლენის მუნიციპალიტეტი

● მუნიციპალიტეტის მერმა ჯონდო მდივინიშვილმა, პირველ მოადგილესთან და ინფრასტრუქტურის სამსახურის უფროსთან ერთად, მუნიციპალიტეტში მიმდინარე ინფრასტრუქტურული სამუშაოები დაათვალიერა.

სოფელ აფენში, წერეთლის ქუჩაზე, 1 კმ-მდე სიგრძისა და 6 მეტრი სიგანის გზაზე ასფალტის საფარი იგება. პროექტის ღირებულება 210 464 ლარია.

სიღნაღის მუნიციპალიტეტი

● მუნიციპალიტეტის სამ სოფელში, ტიბანში, ვაქირსა და ანაგაში ახალი ჭაბურღილების,

წყლის ქსელებისა და რეზერვუარების მოწყობა მიმდინარეობს. სამუშაოები მუნიციპალიტეტის მერმა გიორგი გოგილაშვილმა მოადგილესთან ერთად დაათვალიერა.

რეგიონული განვითარების ფონდის დაფინანსებით სამივე სოფელში, მთლიანობაში, 284 445 ლარი დაიხარჯება. ახალი ჭაბურღილიდან მიღებული წყლით კი 200-მდე ოჯახი ისარგებლებს. სამუშაოები სექტემბრის ბოლოს დასრულდება.

ბურჯანის მუნიციპალიტეტი

● გურჯაანის მერმა არჩილ ხანდამაშვილმა ქალაქ გურჯაანში, ვაჟა-ფშაველას ქუჩის (ქვაფენილის ზედა მხარის) რეაბილიტაციის სამუშაოები დაათვალიერა და მოსახლეობას შეხვდა. გურჯაანელები კმაყოფილი არიან მიმდინარე სამუშაოებით.

ამ გზის რეაბილიტაცია მოსახლეობის თხოვნით მიმდინარეობს. იგება 252 გ/მეტრი გზა, ხოლო პროექტის ჯამური ღირებულება 110 500 ლარია.

● გურჯაანის მერიაში გა-

ჯელეს რთვლის მოსამზადებელი სამუშაოების შესახებ. როგორც ანდრო ასლანიშვილმა განაცხადა, რთვლის შტაბი უახლოეს დღეებში გაიხსნება, დაიწყება ამ პროცესში ჩართვის მსურველი კომპანიების რეგისტრაცია და შტაბი, გასული წლების მსგავსად, 24-საათიან რეჟიმში იმუშავებს

● სოფელ ჭერემში, მოსახლეობის თხოვნით, შიდა სასოფლო გზის რეაბილიტაცია მიმდინარეობს, გზის სავალ ნაწილზე უკვე დაგებულია ასფალტი. სამუშაოების ღირებულება 358 760 ლარს შეადგენს და ის 27 სექტემბერს დასრულდება.

● გურჯაანის მუნიციპალიტეტის სოფელ კარდენაში სასაფლაოს გზის რეაბილიტაცია მიმდინარეობს. პროექტის ღირებულება 555 000 ლარია. ნონეშვილის მუზეუმის ასახვევიდან სასაფლაოსკენ მიმავალი გზის რეაბილიტაციასთან ერთად, ცენტრალური გზიდან უბნებში ბეტონის ჩასასვლელებიც კეთდება.

ქ. ფოთის

მუნიციპალიტეტის მერი

● საქართველოს მთავრობის ინიციატივით ხორციელდება სა-

ბურჯანი

იმართა შეხვედრა, რომელსაც ესწრებოდნენ რთვლის საკოორდინაციო შტაბის უფროსი ანდრო ასლანიშვილი, მისი მოადგილე პეტრე მესხიძე, მათი წარმომადგენლები გურჯაანის მუნიციპალიტეტში ალექსანდრე აზნარაშვილი და ზურაბ ასათიანი, გურჯაანის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულების წარმომადგენლები. შტაბის სხდომაზე იმ-

ხელმწიფო პროგრამა „აწარმოე საქართველოში“, რომლის მიზანია ქვეყანაში მეწარმეობის განვითარება და მხარდაჭერა, ახალი საწარმოების შექმნის ხელშეწყობა და საქსპორტო პოტენციალის გაზრდა.

პროგრამის ფარგლებში 2015 წლიდან დღემდე 4800-ზე მეტი ბიზნესპროექტი დაფინანსდა. ბენეფიციარები, რომლებმაც ისარგებლეს გრანტებით, წელსაც შეძლებენ კვლავ მიიღონ დაფინანსება.

პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ რეგიონალურმა წარმომადგენლებმა ფოთში შეხვედრა გამართეს, რომელზეც დაინტერესებულ პირებს პროგრამის პირობები და ძირითადი მოთხოვნები გააცნეს.

ზუბლინის

მუნიციპალიტეტი

● ახალ სასწავლო წელს მუნიციპალიტეტის 34 საბავშვო ბაღი ახალი ინვენტარით შეივსება. 24000 ლარამდე ღირებულების ინ-

ჩოხატაური

ძლიერი საქართველოსთვის

ზუგდიდი

ვენტილის განაწილების პროცესს ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერის მოადგილე მაიხერ ნანავა და ა(ა)იპ „ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელ სააღმზრდელო დაწესებულებათა მართვის ცენტრის“ ხელმძღვანელი ხათუნა თოლორაია დაესწრნენ.

● მუნიციპალიტეტის ოქტომბრის ადმინისტრაციულ ერთეულში, ცენტრიდან ყოფილი პროფტექნიკური სასწავლებლის, ახალკახათის გავლით, ზუგდიდ-ანაკლიის საავტომობილო გზამდე, საავტომობილო გზის რეაბილიტაციის შესახებ უტაპის სამუშაოების შესყიდვაზე ტენდერი გამოცხადდა. შესყიდვის საგარაუდო ღირებულება 400 000 ლარია.

მარტვილის მუნიციპალიტეტი

● საგრანტო პროექტი „აწარმოე საქართველოში“ დაიწყო. ამასთან დაკავშირებით მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომათა დარბაზში გამართულ შეხვედრაზე ადგილობრივმა მწარმოებელმა და მოსახლეობამ პროექტის პირობების შესახებ ამომწურავი ინფორმაცია მიიღეს.

მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის სახელმწიფო საგრანტო პროგრამა 2018 წლის 20 აგვისტოდან ახალი პირობებით განახლდა და 2 სექტემბრის ჩათვლით გაგრძელდება. გაიზარდა დაფინანსების მაქსიმალური მოცულობა – 15000 ლარის ნაცვლად 20000 ლარია. წელს პროგრამის პრიორიტეტებია ინტელექტუალური სერვისები, ქალი-მეწარმე, სტარტაპი და ბიზნესი სოფლად. პროგრამის შესახებ დამატებითი ინფორმაციის მიღება შესაძლებელია ვებგვერდზე www.qartuli.ge ან ცხელი ხაზის ნომერზე 1525.

სანაქის მუნიციპალიტეტი

● მუნიციპალიტეტის მერიის სააქტო დარბაზში, კომპანია „ჯიემ სი ჯი ინოვას“ სამეგრელოს ოფისის რეგიონალურმა მენეჯერმა ალექსანდრე თოლორაიამ საინფორმაციო ხასიათის შეხვედრა გამართა. ადგილობრივ მეწარმეებსა და საზოგადოების წარმომადგენლებს გააცნეს ის სიახლე-

ები, რომლებიც ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სააგენტოს განახლებული პირობების განხილვას მიეძღვნა. 2018 წელს საგრანტო კონკურსში მონაწილეობის უფლება ექნება როგორც მეწარმე სუბიექტს, რომელსაც პროგრამის ფარგლებში დაფინანსება არ მიუღია (ან პირველად მონაწილეობს), ისე მეწარმე სუბიექტს ან მეწარმე სუბიექტთა ჯგუფს, რომელმაც ერთხელ უკვე ისარგებლა პროგრამის მიკრო და მცირე მეწარმეობის ნაწილით განსაზღვრული ხელშეწყობით.

თუკი მეწარმეს სურს მიიღოს გრანტი, მან უნდა წარადგინოს პროექტი, რომელიც შეეხება მისთვის უკვე დაფინანსებული საქმიანობის გაფართოებას.

ცვლილებების შემდეგ აღარ არის აუცილებელი სამეწარმეო ამხანაგობის შექმნა და ერთ ბენეფიციარს შეუძლია განაცხადი გააკეთოს პროგრამით გათვალისწინებული თანადაფინანსების თანხის მთლიან მოცულობაზე. პროგრამის ბენეფიციარის/ბენეფიციართა ჯგუფის მიერ პროგრამაში თანამონაწილეობის წილი განისაზღვრება დაფინანსების თანხის არანაკლებ 50 პროცენტით, მაშინ, როდესაც პროგრამაში ახალი ბენეფიციარის თანამონაწილეობის წილი განისაზღვრება დაფინანსების თანხის არანაკლებ 20 პროცენტით.

ჩხორწყის მუნიციპალიტეტი

● სოფელ ლეწურწყუმში ასფალტბეტონის გზა იგება. სამუშაოები მუნიციპალიტეტის მერმა დათო გოგუამ და მერის პირველმა მოადგილემ გოჩა ჩიქოვანმა მერიის შესაბამისი სამსახურის წარმომადგენელთან ერთად დაათვალიერეს.

ნაკიფუ-ჩხორწყუ-ლეწურწყუმის საავტომობილო გზის 3 კმ. მონაკვეთზე ასფალტბეტონის საფარი დაიგება. პროექტი ითვალისწინებს აგრეთვე ეზოში შესასვლელების, მიერთებების, წყალამრედი მილვების, ბეტონის კიუვეტების, გაბიონების მოწყობას და ახალი ხიდის მშენებლობას.

პროექტი მუნიციპალური განვითარების ფონდმა 2396 069 ლარით დააფინანსა. სამუშაოები 2019 წლის გაზაფხულზე დასრულდება.

რომ დააფინანსა. სამუშაოები 2019 წლის გაზაფხულზე დასრულდება.

ბოლნისის მუნიციპალიტეტი

● მერაბ კოსტავასა და წიქვილის ქუჩების პარალელურად გზის ქვაფენილით მოპირკეთება ფარნავაზ მეფის, შოთა რუსთაველისა და ლადო ასათიანის ქუჩებზე მიმდინარეობს. ადგილობრივი ბაზალტით ქვაფენილით მოპირკეთების სამუშაო რამდენიმე დღის წინ დაიწყო და იგი რეგიონში განსახორციელებელი პროექტების ფონდისა და ადგილობრივი ბიუჯეტის თანადაფინანსებით განხორციელდება. მოწესრიგდება ტროტუარები და სანიაღვრე ცხაურები. სამუშაოებზე ადგილობრივები დასაქმდებიან.

● ქალაქ ბოლნისის კულტურისა და დასვენების პარკის სამომავლოდ ახალი დეკორატიული ღობე ექნება. ამის შესახებ ადგილობრივი თვითმმართველობის ხელმძღვანელმა პირებმა მუნიციპალიტეტის მართლმადიდებელი ეკლესიის მართლმადიდებელი ბიუროში იმსჯელეს.

შედეგად, ბოლნისის მუნიციპალიტეტის მართლმადიდებელი ეკლესიის მართლმადიდებელი ბიუროს მიერ დაფინანსებული და დაფინანსებული პროექტების განხორციელების მიზნით, მუნიციპალიტეტის მერმა დაავით შერაზადიშვილმა და სხვა ხელმძღვანელმა პირებმა მიიღეს გადაწყვეტილება, რომ პარკის ცენტრალური შესასვლელის რეაბილიტაციაში ჩაერთოს მოსახლეობა.

ჩხორწყუ

დმანისის მუნიციპალიტეტი

დმანისის მუნიციპალიტეტში გამოცხადებული ტენდერები:

● სოფელ ირგანჩაში მდებარე მდინარის კალაპოტის ჩაღრმავების, მილხიდის მოწყობისა და სოფელ ლოქჭანდრის მისასვლელ გზაზე ორი მილხიდის მოწყობის საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადების შესყიდვა. შესყიდვის საგარაუდო ღირებულებაა 11441 ლარი.

● ქ. დმანისში წმ. ნინოს ქ. №41-ში მუნიციპალიტეტის მერიის შენობაში სარეკონსტრუქციო სამუშაოების, ქ. დმანისში 9 აპრილის ქ. №15-ში მდებარე ყოფილი არქივის შენობის სარეაბილიტაციო სამუშაოების, ქ. დმანისში წმ. ნინოს ქ. №39-ში, №24 დმანისის საოლქო-საარჩევნო კომისიის შენობის ფასადის სარეაბილიტაციო, დმანისის მუნიციპალიტეტის საზღვრის ადმინისტრაციის (ბანერის) მონუმენტის მოწყობის, ქ. დმანისის შემოსასვლელში არსებული მონუმენტის და მიმდებარე ტერიტორიის კეთილმოწყობისა და დმანისის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე საპიკნიკების მოწყობის სამუშაოების საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადების შესყიდვა. შესყიდვის საგარაუდო ღირებულება 12 407 ლარია.

● დმანისის მუნიციპალიტეტში, სოფ. პანტიანისა და ტნუსში შიდა გზების სარეაბილიტაციო სამუშაოების შესყიდვა. შესყიდვის საგარაუდო ღირებულება: 317 000 ლარი.

● ქ. დმანისის ქუჩების მოასფალტების, სოფ. დიდი დმანისისა და ვარდისუბნის რ/ბ არხების მოწყობის სამუშაოების შესყიდვა. შესყიდვის საგარაუდო ღირებულება: 567 075 ლარი.

● სოფ. ირგანჩაის, გუგუთის, ქვემო ყარაბულახის, უსეინქენდის, კამარლოსა და ახალი გოდაგდაგის წყალმომარაგების სისტემების რეაბილიტაცია/მშენებლობის სამუშაოებისა და სოფ. მთისძირის ტერიტორიაზე წყლის შემკრების/რეზერვუარის და მაგისტრალური ხაზის მშენებლობის სამუშაოების საპრო-

ექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადების შესყიდვა. შესყიდვის საგარაუდო ღირებულება: 24472 ლარი.

მარნეულის მუნიციპალიტეტი

● მუნიციპალიტეტის ქუთოლაის ადმინისტრაციულ ერთეულში ახალი სატუბი სადგური აშენდება. ამჟამად, ბოლნისის, დმანისის და მარნეულის მუნიციპალიტეტების მიერ გამოცხადებული ერთობლივი ტენდერი, 2019 წელს განსახორციელებელი წყალმომარაგებისა და წყალარინების ქსელების (სისტემების) მოწყობისა და რეაბილიტაციისათვის საჭირო საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენის მომსახურებაზე, დასრულებულია. მიმდინარეობს წარმოდგენილი სატენდერო წინადადებების შერჩევა-შეფასება.

აღნიშნულთან დაკავშირებით, უშუალოდ სატუბი სადგურის ასაშენებლ ტერიტორიაზე იმყოფებოდნენ მერიის სამსახურებისა და განყოფილებების ხელმძღვანელები, შპს „მარნეულის სოფწყალის“ ხელმძღვანელი ნაბი აბდულაევი და გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის წარმომადგენელი. მათ ადგილზე განიხილეს სატუბი სადგურის მშენებლობის ტექნიკური დეტალები.

სამუშაოებისთვის ადგილობრივი ბიუჯეტიდან დაახლოებით 5 მლნ ლარი დაიხარჯება.

აღსანიშნავია, რომ სატუბი სადგურის აშენების შემდგომ სოფლების – ალგეთის, აზიზკენდის, თაზაქენდის, გაჯისაკენდის, ბაიდარის, კაპანახჩის, ალგეთის მეურნეობის დასახლების, I ქესალოს და ამბაროკის მოსახლეობას მარნეულის მუნიციპალიტეტი თვითონვე მოამარაგებს ხარისხიანი სასმელი წყლით.

ჩამოთვლილ სოფლებს სასმელი წყლით ამარაგებდა კომპანია შპს „რუსთაველი“ და 2009 წლიდან დარიცხული დავალიანების გადაუხდელობის გამო მათ წყალმომარაგება შეუწყვიტა. მოლაპარაკებების შედეგად, წლების განმავლობაში გადაუჭრელი პრობლემა მოგვარდა.

გერმანიის პოლიტიკური ზურგე იმის დასტურია, რომ გზადება დიდი წინააღმდეგობის დასაწყისი ევროპაში ნაბოცა და აშშ-ის გავლენის დასასრულად

საკაპიტლის დროს მაკაინის „მეგობრობა“ საქართველოსთვის 150 000 დოლარი უჯდება

რას ემსახურებოდა ევროპის ერთ-ერთი ყველაზე ძლიერი სახელმწიფოს პირველი პირის ვიზიტი? მოსაზრებათა „მრავალფეროვნება“ კვლავ გრძელდება. ყველაზე კურონ-ზული მაინც ნაციონალიზმის და მისი განაგრების, პოლიტიკური სექტორის, „ელიტარის“ ე.წ. უფლებადამცველების და მედიასაშუალებების პოზიციაა, თურმე ქალბატონი მერკელი მათ მხარდასაჭერად ჩამორბინდა, მოქმედ ხელისუფლებას თითო დაუქნა ხელისუფლების გადაბარებაზე ახლავს იფიქრეთო, „მიმღებ-ჩამბარებლები“ კი „ნაციონალები და კომპანია“ ყოფილან. ინტერნეტსივრცეში ასევე გავრცელდა ინფორმაცია, რომ თითქოს კანცლერმა მერკელმა ერთ-

განლაგებაზე. ვერ კიდევ მიხელო გორბაჩოვი და გერმანიის მამინდელი კანცლერი ჰელმუტ კოლი შეთანხმდნენ, რომ გერმანიის გაერთიანების და ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილე ქვეყნების ტერიტორიებიდან საბჭოთა ჯარის გასვლის შემდეგ, იქ ნატოს ჯარი არ შევიდოდა. პოსტსოციალისტურ სივრცეში კი არა, ბალტიისპირეთის რესპუბლიკებშიც ალიანსის სამხედრო ნაწილები დგას. საბჭოთა კავშირისთვის გერმანიას 120 მილიარდი დოლარი უნდა გადაეხადა საბჭოთა ჯარის გასვლის შემდეგ, რომ სამხედრო მოსამსახურეები და მათი ოჯახები საცხოვრებელი დაეკმაყოფილებინათ. რამდენადაც ვიცო, ამ თანხის მცირე

საჭირო „ჩრდილოეთის ნაკადი 2“-ის მშენებლობა, ეს გაზსადენი ისედაც გახდებოდა საჭირო, რადგან ურენ-გოი-უეგოროდის გაზსადენი ვეღარ აკმაყოფილებდა გაზრდილ მოთხოვნებს. ამერიკული ფიქალის დაწესილი გაზი როგორ ეყოფა ევროპის მძლავრ ინდუსტრიას, მით უმეტეს, რომ ეს გაზი ხარისხით ბევრად ჩამოუვარდება რუსულს და გაცილებით ძვირი დაჯდება, რადგან ტანკრებით უნდა მოხდეს მისი ამერიკიდან იმპორტი. აბსურდია ის ვერსიაც, რომ თითქოს „სამხრეთის ნაკადი“ გაზსადენის მშენებლობის წინ წამოწევით, რუსეთს ზურგში ლახვარი ჩასცეს და „ჩრდილოეთის ნაკადი 2“-ის პროექტი ჩაუგდეს. ვერ ერთი, „სამხრეთის ნაკადის“ მშენებლობა გაცილებით ადრე იგეგმებოდა და საქართველოზე უნდა გაველო, მაგრამ ჩვენმა მაშინდელმა ხელისუფლებამ თავისი უჭკუობით (ვილაცას ასამოვნეს) ამ პროექტზე უარი თქვა. ამ პროექტის მშენებლობა აუცილებლობითაა გამოწვეული, ერთია, რომ რუსული გაზი აღარ ყოფნის ევროპას, თანაც არსებული გაზსადენები ვერ გაატარებენ იმდენ მოცულობას, რამდენზეც მოთხოვნაა. სენატორ მაკაინის გარდაცვალებაზე ისეთი გლოვა გამოაცხადეს ნაციონალებმა და საერთოდ ფსევდოლობურალებმა თავიანთი ტელევიზიებიდან, რომ მერკელის ესოდენ მნიშვნელოვანი ვიზიტი,

სადაც მეთუ პლანზე გადაწეული. საქართველოს ეროვნული გმირი და რა სტატუსი აღარ მიანიჭეს მაკაინს და თურმე გლოვის ნიშნად საქართველოს დროშაც სანახევროდ უნდა დაეუქმებოდა. საქართველოს ამ „დიდ“ მეგობარს ყოველთვის უნდა რამხელა თანხას ურიცხავდა სააკაშვილი „მეგობრობაში“, ის თუ იცის ვინმემ, ისევე, როგორც მეორე „მეგობარ“ მეთუ ბრაიზს? ჩემი ინფორმაციით, მაკაინის ყოველთვის „გასამრჯელო“ 150.000 დოლარი იყო, ბრაიზა „რანგის“ მიხედვით უფრო მოკრძალებულ თანხას, 50.000 დოლარს ღებულობდა. როგორ შეეწირა მაკაინის საბრუნდენტო მართონს საქართველოს ტერიტორიები და უამრავი ადამიანის სიცოცხლე 2008 წლის აგვისტოში, ეს არაერთხელ ითქვა პრესაშიც. საქართველოში ასე რომ იმატა სიკვდილიანობამ, განსაკუთრებით ონკოლოგიური დაავადებების დიაგნოზით, ეჭვი არავის უნდებოდა, რომ ეს შეიძლება ამერიკული ლუგარის და კიდევ სხვა ლაბორატორიების, რომელთა სახელიც არ ვიცით, „დამსახურება“ იყოს? თუ მართლაც მიდიან ამერიკელები საქართველოდან, ბარემ ეს ლაბორატორიებიც გააყოლონ ხელს, რომლებიც მუდმივი საფრთხის წყაროა. ძალიან მეეჭვება, რომ ამერიკამ ირანთან ომი დაიწყო, რადგან ეს მისთვის სრული კრახით დასრულდება. რაც შეეხება ირანელების საქართველოში მასიურად შემოსვლას, ისინი ჩვენს ქვეყანას ტრანზიტად იყენებენ ევროპაში

რომ გავიდნენ და დასახლდნენ. ევროპა პირდაპირ არ ღებულობს, ამიტომ ვერ აქ შემოდინ, ყიდულობენ ვერ ბინადრობის უფლებას, უძრავ ქონებას, მერე მოქალაქეობასაც და როგორც საქართველოს მოქალაქეები, ისე გადიან ევროპაში. იგივე ვითარება იყო ჩვენების შემთხვევაში, ამ თემაზე ადრეც გესაუბრეთ. ქართველებთან ქორწინებას აფორმებდნენ, მათ გვარებს იღებდნენ და როგორც ქართველები, ისე გადიოდნენ ევროპაში, ძირითადად ავსტრიაში, იმიტომაცა იქ ყველაზე მრავალიცხოვანი ჩვენური დიასპორა. სხვათა შორის, ბევრი ირანელი უკვე ყიდის თავის უძრავ ქონებას, თანაც საკმაოდ იაფად. საქართველოში მავანთ მოქალაქეობის გაყიდვა ფულის სიყვარის წყაროდ აქციეს, ცხადია, ეს ხალხი ხელისუფლებებისა მოკალათებული, ამიტომ უნდა გაიწმინდოს ხელისუფლებაც და საერთოდ ქვეყნაც სოროსის ბუდეში გამოზრდილი ლობერასტებისგან. ვფიქრობ, ეს მალე მოხდება, ბოლოდროინდელი პოლიტიკური პროცესებიც ამას მიანიშნებს“.

ერთ-ერთი ამერიკული გამოცემა წერს, რომ რუსეთი და გერმანია ფარულ ომს აწარმოებენ აშშ-ის წინააღმდეგ, რომ „ჩრდილოეთის ნაკადი-2“ ნატოს დაშლის. ამერიკაში თვლიან, რომ გერმანია და რუსეთი შეთანხმდნენ და ამერიკის ინტერესების წინააღმდეგ მოქმედებენ, რისი ქვაკუთხედიც სხენებული გაზსადენია, რომელმაც შეიძლება ნატო დაასრულოს.

გერმანელები არც მალავენ, რომ ცდილობენ ამერიკის უსაზღვრო გაგლეხისგან გათავისუფლდნენ. განცხადებაც გაკეთდა, რომ გერმანიის მთავრობა ვაშინგტონს ახალ საგარეო პოლიტიკის სტრატეგიას წარუდგენდა. მისი მთავარი მიზანი ძლიერი და დამოუკიდებელი ევროპის შექმნაა, რომელიც აშშ-ის მხრიდან „წითელი ზაზების“ გადაკვეთას წინ აღუდგება.

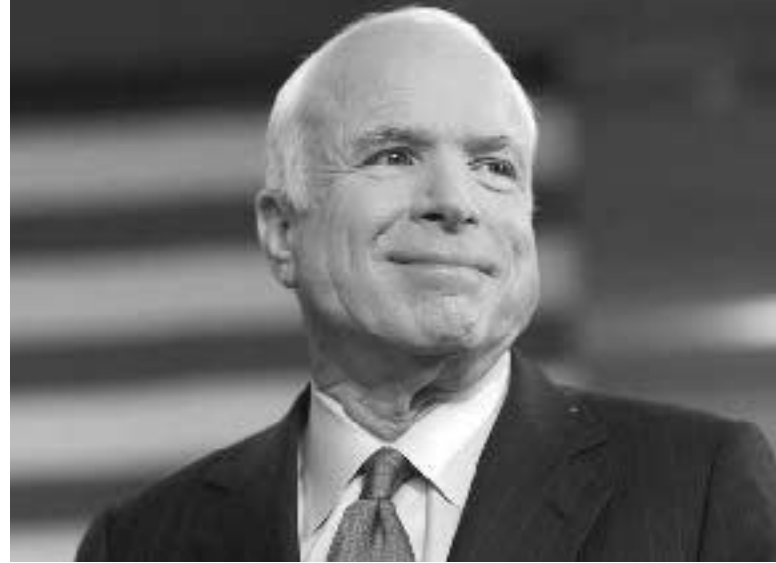
როგორ დასრულდება ამერიკა-ევროპის დაპირისპირება, მომავალი გვიჩვენებს. რაც შეეხება საქართველოს, დღეს ალბათ ყველაზე მეტად გვჭირდება გონივრული პოლიტიკა, რომ აქლემების ჭიდაობაში კოზაკით არ გავიჭვლითო.

მანანა სუხიშვილი
599 51 28 24

სქესიანთა ქორწინების დაკანონების აუცილებლობაზე ისაუბრა. რამდენად შეეფერება ეს ინფორმაცია სიმართლეს ვერაფერს მოგახსენებთ, პოლიციის ვიცე-პოლკოვნიკ **დავით ბაგნიძის** განცხადებით, ეს აბსურდია, იმ დონის პოლიტიკოსი, როგორც კანცლერი მერკელია იმის სათქმელად არ ჩამოვიდოდა კავკასიაში გვიწვილებების ქორწინება დააკანონეთო.

დავით ბაგნიძე: გერმანიის კანცლერის ვიზიტს სულ სხვა მიზანი ჰქონდა, მან პირდაპირ გვითხრა, რომ ნატოსა და ევროკავშირზე ფიქრს თავი უნდა დაგანებოთ, რომ ათწლეულები დაჭირდება ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსსა თუ ევროკავშირში საქართველოს გაწევრიანებას. ნიშანდობლივია, რომ კანცლერი პუტინთან შეხვედრის შემდეგ ესტუმრა კავკასიის ქვეყნებს. მე ადრეც არაერთხელ მითქვამს, რომ ამერიკა ტოვებს საქართველოს და საერთოდ კავკასიას, რუსეთს უბრუნებენ თავისი გავლენის სფეროებს. სომხეთში კი მოეწყო ამერიკის ფულით „ზავერდოვანი რევილუცია“ და ეს ქვეყანა თითქოს ამერიკულ ორბიტაზე გადავიდა, მაგრამ მთლად ასე იოლად რომ არ არის საქმე, სომხეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებს მერკელის ვიზიტის დროს სახეზე ეტყობოდათ. „გერანდიოზული“ დახვედრა კი მოეწვეს გერმანიის კანცლერს, მაგრამ აშკარად ნორწამხდრები იყვნენ, სომხური მედიაც აშკარად უკმაყოფილო იყო. ისინიც გააფრთხილა მერკელმა, რომ არც იფიქრონ სომხეთში ნატოს ბაზების

ნაწილი მიიღო საბჭოთა კავშირმა, რომელიც ისევ კორუმპირებული მაღალჩინოსნების ჯიბეებში დაილექა. მერე საბჭოთა კავშირიც დაშალეს და აღმოსავლეთ ევროპიდან გამოყვანილი სამხედრო პირები და მათი ოჯახები ღვთის ანაბარად მიატოვეს. იმიტომაც იყო რუსეთს სრული განუკითხაობის ტაღდამ რომ გადაუარა, უსახლკაროდ და ულუკმაპუროდ დარჩენილი პროფესიონალი ოფიცრები, დამნაშავეთა სამყარო „დაასაქმა“.

გერმანია ყოველწლიურად 80 მილიარდ კუბმეტრ რუსულ გაზს მოიხმარს, ევროპის სხვა ქვეყნებიც რუსული აირის მომხმარებლები არიან, ჯამში 110 მილიარდი ჭირდებათ. უკრაინაში განვითარებულია მოვლენებმა ევროპის გაზომარაგებას პრობლემა შეუქმნა, ამიტომაც გაზდა

მინაპიროვნებები და მინაპირილები

თავარ ღოღოძე: ჩვენ იმიტომ ვისჯებით, რომ საკუთარი მინაპირებით და მთელი სამყაროს მასშტაბით მათხოვრობა დავიწყეთ...

„საერთო გაზეთს“ პოლიტიკური მეცნიერების მაგისტრი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის დოქტორანტი **თავარ ღოღოძე** ესაუბრა:

– მე გახლავართ ყოფილი ჟურნალისტი, პოლიტიკური მეცნიერების მაგისტრი და ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის დოქტორანტი. მიმაჩნია, რომ პროფესიული ცოდნა და მოქალაქეობრივი სტატუსი მორალურ უფლებას მძლევს, რომ ჩემს თანამოქალაქეებს ორიოდე მართალი და მოკრძალებული და სიტყვა ვუთხრა. ამჟამად ვეველაფერს აქვს საწყისი და საყრდენი წერტილი. ისტორიულად, ქართველი ეთნოსის საყრდენი

რიატიკულ ანუ სამხრეთულ დერეფანს განიხილავს. სწორედ ამ საკითხებისა და თავისი ქვეყნის ინტერესების გამო ჩამოვიდა გერმანიის კანცლერი, რომელიც დაინტერესებულია, რომ აზერბაიჯანის განვითარებას სამხრეთული დერეფნის გავლით მიეწოდოს. უნივერსიტეტში შეხვედრის დროს, რომელსაც ვესწრებოდი, **ანდრეა მირამბა** სახრეთ კავკასიის ქვეყნებზე ისაუბრა და აღნიშნა, რეგიონში რომ აზერბაიჯანი რეგიონში ყველაზე დაწინაურებული და გამართული ეკონომიკის მქონე ქვეყანაა. სომხეთზე ერთი წინადადებით თქვა, რომ მას ნედლეული არ გააჩნია, ხოლო ჩვენ შეფასების ღირსადაც არ ჩავთვალა. ამითი ყველაფერია ნათქვამი... თუ ჩვენი ეკონომიკა აზერბაიჯანისას ვერ

ლის ადამიანი პრაქტიკას? სწორედ ამიტომ თქვა ქალბატონმა კანცლერმა – ჯერ კრედიტი გააიფეთ, რომ ადამიანმა საწარმოს გახსნა და ბიზნესის ამუშავება შეძლოს. როცა ამ ბაზას შექმნით, დუალური განათლებით აღზარდეთ სპეციალისტები და კვალიფიკაცია მიეცითო. ისიც თქვა, გერმანიაში რომ ჩავალ, დავინტერესდები შრომის ბაზარზე რა კვალიფიკაციები და დეფიციტური და კარბებს თუ მოაშაადებთ, ჩვენი შრომის ბაზარზე ლეგალური წვდომა გექნებათო. ეს იყო ყველაზე მთავარი, რაც კანცლერმა გვითხრა. თემას დავუბრუნდები და გეტყვი, რომ წარმოების გარდა, არც სოფლის მეურნეობა გვაქვს. აგრარული სექტორი და ცილილი და ტექნოლოგიურად განუახლებელია, ინფრასტრუქტურა საბჭოთა სამეურნეო სისტემიდან დარჩენილი და მოქველებული. ფაქტობრივად, აგრარული სექტორის ყველა დარგი ჩავარდნილია. არ არის შემცენარეობა, მეხილეობა, მეხოსტნეობა, მარცვლეული კულტურების წარმოება, მეცხოველეობა...

– „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ სოფლის მეურნეობის სფეროში საერთო ინვესტიციების მოცულობამ მძლიარდ ღარს გადააჭარბა, თუმცა განსაკუთრებით არ იგრძნობა, რომ ეს სექტორი განვითარდა და წინ წავიდა. როგორ ფიქრობთ რა არის ამის მიზეზი?

– ძალიან მნიშვნელოვან საკითხს შეეხეთ. **ბატონმა ივანეშვილმა** სოფლის მეურნეობაში გარკვეული სუბსიდიები ჩადო, მაგრამ ამას არავითარი უკუგება არ მოჰყოლია. რატომ? იმიტომ, რომ ეკონომიკა არის სამეურნეო სისტემა, რომელსაც თანმიმდევრული, ალგორითმიული, კარგად დაგეგმილი და გაწერილი მოქმედებები ჭირდება. რასაკვირველია, შეიძლება და იმ ფულის ფეჭტანად გამოყენება, მაგრამ შესაძლოა, ბატონი ბიძინას კეთილი შესტით კონკრეტულმა ჩინოვნიკებმა იხიერეს და არა დარგმა. განვითარების ნაცვლად, იმას მივალწით, რომ უკვე მესამე სამყაროს ქვეყნებში გავდივართ და დახმარება, რომელიც განვითარებული კაპიტალისტური ქვეყნებიდან სხვადასხვა პროექტების სახით მოედინება, უმეტეს შემთხვევაში, დანიშნულების ადგილამდე ვერ აღწევს და ბიუროკრატიულ, ჩინოვნიკურ აპარტში გაიწოვება.

– კი მაგრამ, იმ განვითარებულ კაპიტალისტურ ქვეყნებს კონტროლის მექანიზმები არ აქვთ, რომ ფულ-

მა ადრესატამდე მიაღწიოს?

– არსად ანგელოზები არ ცხოვრობენ და მღვრიე წყალში ყველა ცდილობს თევზის დაჭერას. ვიდაცა დაინტერესებულია, რომ ფულის მნიშვნელოვანი ნაწილი ე.წ. ატკატების სახით უკან დაბრუნდეს და ასე, წრეზე ტრიალებს ყველაფერი, ხოლო პრობლემა წლების განმავლობაში პრობლემად რჩება.

მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ, მიწასთან გასწორებული გერმანია 5 წელიწადში კრიზისიდან გამოვიდა და ფეხზე დადგა. ეს კი იმის წყალობით მოახერხა, რომ გერმანიის **კანცლერმა მრჰარდმა** შესანიშნავი ეკონომიკური დოქტრინა შეიმუშავა. ერჰარდს დახმარება და გრანტები არავისთვის უთხოვია, მხოლოდ შიდა გერმანული რესურსების მობილიზება მოახდინა. ომით განადგურებულ ქვეყანაში იდელი და პატარა შრომობდა. ყველაზე მოთხოვნიდი საექსპორტო პროდუქციის წარმოებით დაიწყო და დღეს ვეროკავშირის 27 ქვეყანაში ეკონომიკურად ყველაზე დაწინაურებულიები არიან. ჩვენ ასეთი რა მოგვივიდა, რომ 30 წლის განმავლობაში ფეხზე ვერ დავდეთ? ვფიქრობ, მიზეზი ერის მენტალური პრობლემაა. არსებობს ვლადიმერ ჰაპავას მიერ შექმნილი მშენიერი ტერმინი **ჰომიოკონომიკუსი**. მაგრამ არსებობს ასევე **ჰომოსოციტიკუსი**, რომელსაც ინდივიდუალური პასუხისმგებლობის განცდა არ გააჩნია და ნებისმიერ საჭიროებაზე სახელმწიფოსკენ იშვერს ხელს: სახელმწიფომ უნდა დაასაქმოს, დაუნიშოს ხელფასი და ა.შ. სამწუხაროდ, ჩვენში ჰომოეკონომიკუსებს ჰომოსოციტიკუსები ჭარბობენ, რაც ქვეყანასაც ეტყობა... არიან დღეს ქართველი ბიზნესმენები? ადამიანები, რომლებმაც გაძარცვეს ჩვენს მიერ შექმნილი საზოგადოებრივი საკუთრება, მარცვის შედეგად, დააგროვეს კაპიტალი და მიითვისეს. ეს არის ბიზნესმენობა?

– კონკრეტულად, რომელ ბიზნესმენს გულისხმობთ?

– თუნდაც თემურ ჭყონიას, რომელმაც ბიუჯეტიდან უზარმაზარი კრედიტი აიღო და არ დააბრუნა. ვანო ჩხარტიშვილს და ა. შ.

ჩემს აღმოჩენულ ბიზნესს, პროფესორ კაცს, რომელმაც მთელი ცხოვრება იმუშავა, თავისი შრომით შექმნილი დანაშაუნი წართვეს და ნულზე დატოვეს. ბიძინების მსგავსად, ასიათასობით

წერტილი ყოველთვის მშობლიური მიწა და აგროსისტემა გახლდა. ჩვენი სამშობლოს სახელწოდება – გეორგიაც აქედან მოდის, მაგრამ გაუგებარი მიზეზებისა და შიდა თუ გარე ძალების ზემოქმედებით ჩვენს საყრდენ წერტილს მოეწვდით და ქართველმა კაცმა მიწა მიატოვა. მას შემდეგ, მიწამთოველები მოქალაქეები ბედის ანაბარა არიან მიმოფანტული მთელ სამყაროში. რა თქმა უნდა, მიწასთან მუშობა მიმიგა და ადამიანები შრომის იოლ გზებს დაეძებენ, მაგრამ ეს გზები ძალიან შეზღუდულია. მომსახურების სექტორით, რომელშიც დამატებითი ღირებულება არ იქმნება, ადამიანმა შეიძლება საუკეთესო შემთხვევაში თავის გამოკვება შეძლოს. ამიტომ არის ჩვენი ეკონომიკა ასეთ მდგომარეობაში. რეალურად რომ ვთქვათ, ჩვენ ეკონომიკა არ გვაქვს, რაშიც ანგელა მერკელის ვიზიტმა კიდევ ერთხელ დამარწმუნა.

– გერმანიის კანცლერის ვიზიტის დღეს ჩვენი ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო საქართველოსა და გერმანიის შორის ურთიერთვაჭრობისა და ქართული ექსპორტის **36%-იან ზრდაზე** საუბრობდა...

– შევთანხმდეთ, რომ მერკელის კავკასიაში ჩამოსვლის მთავარი მიზანი ჩვენი პროდუქციის ექსპორტი კი არა, გაზსადენის პროექტი გახლდა, რომელიც ფაქტობრივად, რუსეთისა და გერმანიის აქტიური მონაწილეობით კეთდება. პრეზიდენტი ტრამპის ადმინისტრაციამ ამ პროექტს ეწინააღმდეგება და მის საბარწონედ ტრანსა-

შეედრება, როგორ უნდა შევედაროთ აღმოსავლეთ ევროპის რომელიმე ქვეყანას, თუნდაც პოლონეთს ან რუმინეთს? ძალიან დასაფიქრებელი ფაქტორია, როცა მსოფლიოში მეოთხე ეკონომიკის და ევროკავშირში ეკონომიკის ლიდერი ქვეყნის მეთაური შენს საუნივერსიტეტო სივრცეში აზერბაიჯანზე ლაპარაკობს და პირდაპირ მიგანიშნებს, რომ საქართველო და აზერბაიჯანი სხვადასხვა განვითარებაში არიან. სხვათა შორის, ეს არც ერთ ექსპერტს და პოლიტოლოგს არ აღუნიშნავს. მერკელმა პირდაპირ გვითხრა, ღვთის წილხვედრი ქვეყანა გაქვთ, სადაც ისეთი კლიმატი და გარემო პირობებია, რომელიც უნდა გამოიყენოთ და აგროსექტორს მიხედვით. მოქალაქეებს საბანკო კრედიტები გაუიფეთ, რომ წარმოების ამუშავებისა და შემოსავლის მიღების შესაძლებლობა ჰქონდეთო. გერმანიის კანცლერს მეტის თქმის უფლება არა აქვს. ის კანონს ვერ დაეწივს და მოსამართლეს ვერაფერს დაავალებს.

– მერკელმა საქართველოში დუალური განათლების სისტემის დანერგვის აუცილებლობაზეც ისაუბრა.

– მერკელს დუალური განათლება შემთხვევით არ უხსენებია, რადგან ამ მოდელზე გერმანული ეკონომიკა დგას. დუალური განათლების პრინციპია, რომ თეორია, რომელსაც აუდიტორიუმში ვასწავლით, პრაქტიკით იყოს გამყარებული, მაგრამ რომელ პრაქტიკაზეა საუბარი, როცა ქვეყანაში წარმოება არ მუშაობს? თუ წარმოება არ გაქვს, სად გაივ-

ადამიანი გაუბედურდა და ამისთვის ვინმე დაისჯა?

სანამ ქვეყანაში ეკონომიკური სამართლიანობა არ აღდგება, ევროპულ ოჯახში შესვლას ვეცნება. საყაროში იმაზე დიდი დანაშაული რა უნდა იყოს, რომ ადამიანი მთელი ცხოვრება სწავლობდეს, შრომობდეს და არავის ჭირდებოდეს, იმიტომ, რომ ვიდაცის კლანის წევრი არა ხარ. ქალბატონმა მერკელმა, რომელსაც აბსოლუტურად ყველაფერში ვეთანხმები, ბრძანა თქვნი ვეროტლანტიკურ სტრუქტურაში და ევროკავშირში გაწევრიანება უახლოეს მომავალში არ მოხდებოდა. ეს ადამიანი ვალბი არაფერში ყოფილა და სრული სიმაართლე გვითხრა. რაც ჩემთვის, როგორც ეკონომისტისთვის, ყველაზე მთავარია.

საერთოდ, რა გზავნილებიც ქალბატონმა მერკელმა დაგვიტოვა, თუ ჩვენს ხელისუფლებაში ამის გამეგბე, გულთან მიმტანი და საქმეში გადაიტანი ადამიანი არსებობს, სასიკეთო ძვრებისკენ უნდა წავიდეთ, მაგრამ სამწუხაროდ, ასეთი ერთი ადამიანიც კი არ მეგულება. ერთი ქვეყანა მაინც დამისახელებო, სადაც განათლების, მეცნიერების, კულტურის და სპორტის სამინისტრო გაერთიანებულია... ეს იმაზე მეტყველებს, რომ ეს არის რაღაც გეოგრაფიული სივრცე, სადაც მიდის გაუგონარი თამაშები. ეს არც სახელმწიფოა, არც პოლიტიკა, არც ეკონომიკა და არაფერი.

ჩვენი ქვეყანა იქცა ტერიტორიად, სადაც აბსოლუტურად ყველაფრის იმპორტი ხდება და ეს იმის ბრალია, რომ საკუთარ თავს ვაგვექციოთ. ახალმა პრემიერმა მოსვლისთანავე წამოწია ისეთი ეკონომიკური საკითხები, როგორცია ბანკების კრედიტები და დოლარიზაციის შემცირება, მაგრამ ეს არის ძალიან პიარული აქცია და საკითხის სერიოზული გადაჭრის გზები არ ჩანს.

დღეს კიდევ იცით რაზე დგას საზოგადოება? საბჭოთა დროიდან შემორჩენილი სახლი აქვს და ესეც რომ არ ექნება, მივიდებთ ლუმიკენ პროლეტარიატს, ანუ მოსახლეობის გაღატაკების მაქსიმალურ ხარისხს.

– საკმაოდ პესიმისტური პროგნოზებია...

– ოპტიმიზმის საფუძველს რა გვაძლევს? ავიღოთ თუნდაც ჩვენი კანონმდებლობა... ვენეციის კომისია გვეუბნება ჩვენთან, მაგალითად, ბრიტანეთში, გერმანიაში ან საფრანგეთში არის ასეთი საგადასახლო კოდექსი და ადგენს ჩვენი ტიპის ქვეყნისთვის რომელიც მოდელი უფრო მისაღებია. ანუ ჩვენ კი არ ვირჩევთ, ისინი გვიდგენენ და ვიღებთ კანონებს, რომლებიც ისევე დამორებულია ჩვენს სინამდვილეს და სამეურნეო სისტემას, როგორც მაგალითად, ჩემი და ბილ გეტის ფინანსური მდგომარეობა.

ჩვენ სანამ ბუკიკიოების ჭკუაზე ვივლით, სულ ასეთი გამობუკიკიოვებულები ვიქნებით...

ნელი თორდია
571 35 36 88

„ისა მწყურია ვისოდა ქართული კარგად, როგორც მწყურვალეს წყალი“

ირანში, ფერეიდუნ შაპრის რაიონში ყველაზე კომპაქტურად ცხოვრობენ საქართველოდან 4 საუკუნის წინათ იძულებით გადასახლებული ქართველები და მათი მთავარი ოცნება, გადაუჭარბებლად ვიტყვი, საქართველოს უკავშირდება.

მე არაერთხელ დავრწმუნდი ამაში.

ისინი საქართველოს ინახავენ ფერეიდუნში, რომელსაც ჩვენ სამწუხაროდ, აქ, საქართველოში, ისე უდარდელად ვკარგავთ, როგორც ერთ მუჭა წყალს და არც კი ვფიქრობთ იმაზე, რომ დადგება დრო, როცა ეს უდარდელობა სანახევროდ გაგვიხდება...

გასულ კვირას ჩემი ფერეიდუნელი მეგობრები შემეხმინენ და იქაური ქართული ხალხური სიმღერის ბავშვთა ანსამბლის ვიდეოჩანაწერი გამომიგზავნეს. (ვიდეოჩანაწერის ნახვა შეგიძლიათ „საერთო გაზეთი“ ფეისბუქ გვერდზე).

უტკბილესად მღერიან და ისეთ ქართულს ლაპარაკობენ, საქართველოში, ბარე ორს არ ვცოდინება ისეთი თავანკარა და ტკბილი ქართული ლაპარაკი.

დღეს საქართველოში ინგლისურია მოდაში და ქართული

ენას და ტრადიციებს დრომოკმულად მიიჩნევენ. სამაგიეროდ, ირანში საქართველოს ის 50 000 ქართველი სათუთად ინახავს და გადაუჭარბებლად ვიტყვი, ცივ ნიავესაც არ აკარებს დედაენას.

ისინი საქართველოს მეორე დედას ეძახიან და აქ ჩამოსვლა მათთვის სამოთხეში მოხვედრის ტოლფასი ბედნიერებაა.

მუჰამედ მოლიანი (მოლაშვილი), მისი ძმა ბაპრამ მოლიანი და რძალი აზამ ასფანანი (ასპანაშვილი) საქართველოს ნამდვილი დესპანები არიან ირანში. ისინი იქ ინახავენ თავიანთ წილსა და სამშობლოს...

აზამ ასპანაშვილი ქართული ეროვნული ტანისამოსის დიზაინერია და ულამაზეს ქართულ სამოსს ქმნის.

მათი შვილები ქართულად ლაპარაკობენ, ქართულად მღერიან და ცეკვავენ ქართულ ცეკვებს.

მათ კონცერტებს ირანში უამრავი მაყურებელი ჰყავს, ხოლო აზამ ასპანაშვილის დიზაინით შექმნილი ქართული ორნამენტებით გაწყობილი სამოსი პირდაპირ „ბრენდად“ ითვლება.

ისინი ამბობენ, რომ ქართველები არიან და ირანშიც დიდი პატივისცემით სარგებლობენ.

თან ოჯახში სპარსულად ლაპარაკობდა, რომ შემოვიდა ჩვენთან, ოჯახში, ვუთხარ: მე სპარსული არ ვიცი, ქართულად დამელაპარაკე. სპარსული ვიცოდი, მარა ისე ვუთხარი, მოვატყუე (იცინის).

ჩვენთან დედა ასწავლის ქალსა გაკეთებას, დალაგებას, კერვას, რომ უნდა გათხოვდეს ქალი, იმან ოჯახის ყველაფერი იცის. ქალმა უნდა იცოდეს საჭმელი გააკეთოს, ბავშვს მოუაროს, დაკეროს.

– მუჰამედ, თქვენ ქართული ვინ გასწავლათ?

– დედამ მასწავლა ლაპარაკი. წერა-კითხვა არ მასწავლა. ჩემ დედამ წერა-კითხვა არ იცოდა. სკოლა არ იყო მაშინ ჩვენთან, მაგრამ გოგონებს ისედაც არ უშვებდნენ, რო წავიდეს სკოლაში. მე რო დავიბადე, სიღარიბე იყო, სინათლე არ იყო სოფელში. მუშაა ხირადით (ნავთის ლამპა – ი.კ.) ვანათობდით სახლსა. ისეთი ამბავები იყო, ისეთი რომა?! ახლა ტელევიზორი, ინტერნეტი, ისა, ისა, რა მახდენ, ხედავ? რა მახდებენ? (რა მოხდა – ი.კ.) რას მოვესწარ, მაშინ

რაის სწავლა და რაი იყო, რას ამბობ, მარა ვისწავლეთ მაინც.

დედა მეტყოდა: – მუჰამად, ადესა, წყალი მოიტა, ადესა, პური მოიტა, ქართული სიტყვის მეტყოდა. 15 წლისა ვიყავი, სპარსული კარგად არ ვიცოდი. ჩემ დედამ სპარსული არ იცოდა. ჩემ მამიდან სპარსული ვერ დაისწავლა. ყველა ქართულს ლაპარაკობდა. სპარსული არ იცოდა სახლი არავინ.

ისე ძალი ჰქონდა, რო სიტყვა გაიტანა ტვინში, ენაზედ, ჩამიდუა ტვინში, მე ცოცხალ კაცი გავხდი და შენთან ახლა ჩემ დურად ვცხოვრობ (დასავით ვარ – ი.კ.). მადლობას უბნობ-ყე, და იმ დედასა და დედის ენასა პატივცემო უნდა. იმიტომ ჩავატარეთ ესა, იმ უბედურობაში, იმ შიშშილში, იმ სიცოცხლობაში, ესეთი საქმე ქნა და მე ცოცხალ გამატარა. დედასა ფიქრი ჰქონდა, რომ მე ცოცხალ გავხდე და ქართული გავხდე (ჯანმრთელი ვიყო და ქართველად დავრჩე – ი.კ.) და ვილაპარაკო და იმიტომ პატივსა ვცემ დედის ენასა.

ზოგიერთმა ქართული არ იცოდა და იმათი ოჯახი გაფუჭებულია,

ზოგ ოჯახი ივიწყებს ქართულს, სპარსულს მისდევს, ვლანძღა-ყე იმასა, შევაჩვენებ-ყე.

– წერა-კითხვა არ იცი ხომ ქართულად, მუჰამედ?

– ვიცი, ისე ვიცი, პირველი კელას (კლასელი – ი.კ.) ბავშვი რომ წაიკითხავს. ახლაც ისე მწყურია ვიცოდე ქართული კარგად, როგორც მწყურვალეს წყალი. ჩემ შვილებმა, დიან, კარგად იციან. გოგო მყვანს, იმხელა წერა-კითხვა იცის?! ოოო, დიან.

– გათხოვილი არიან, ხომ თქვენი გოგონები?

– ერთი, მარიამი მყავს გასათხოვარი. საქართველოში უნდა გამოუშვა, აქ ისწავლოს, აქ მინდა დაოჯახდეს.

– მუჰამედ, საქართველოში გადმოსახლება არ გინდა?

– კი, მინდა. ფული უნდა მოვაგროვო, რომ სახლი ვიყიდო. მაგრამ ჯერჯერობით ირანში ვარ. იქა კარგი სიცოცხლობა არის, აქა ძნელია ჩემი სიცოცხლობა. აქ ცოტა ხელფასია. იქ მაძლევენ 800 დოლარს პენსიას. ოჯახი, ბავშვი, შვილი, ხო უნდა სამუშაო. ხალხი აქ შშიერი ადგები, დავები, ასე არ შეიძლება.

ახლა აფხაზეთი და ცხინვალის რეგიონები, არ მოსწონს ხალხსა. ომი რო ჩატარდა, ძან წუნდებოდა და ძან არ უყორდა ხალხსა. საქართველო ამერიკას და რუსეთს შემეველა (შეეწირა – ი.კ.).

არ უნდა გააკეთოს, თავის თავს უნდა მიხედოს საქართველოში.

– ძალიან დაგქანცეთ, დაგემშვიდობებით დროებით და გაცდილებთ ქუჩამდე, ვწუხვარ, უცხო ხარ და გზა რომ ვერ გაიგნო?

– მადლობთ. არ შეწუხდე. თვითონ წავალ – საქართველოში რა დამკარგავს, ბავშვი დედის კალთაში დაიკარგება?

ირანდა კალანდაძე
593 56 11 18

მუჰამედ მოლიანი (მოლაშვილი): – ახლა აქ ვცხოვრობთ: მოლიანი, გუგუნანი, იოსელიანი, ასფანანი, დათუაშვილი, ასლანაშვილი, ლაჩინანი, ყურჩიანი, დარჩინანი, 19 გვარი არის სულ. იმ დროიდან 19 ნაწილად იყო გაყოფილი მიწა-წყალი შაჰისგან და ჯერჯერობითაც ხელი ვერ უხდენია ვერავის.

იქა არავინ არ ცხორებულა, ოხრად იყო იქაობა. მიწა გაჩუჩუნებულა (მიწისძვრა ყოფილა – ი.კ.) და ყველაფერი მომსპარა. თუ არა, იქა დიდი სოფელი ყოფილა, მხოლოდ გაფუჭებულია. ჩონ წინაპრებსა იმდენი უბედურება გადოუტანია, მაგრამ თავის ფეხზე თვითონ დამდგარა, იმდენი უმუშავენია. მოუყვანია ჩონ თავი აქამდენა.

ახლა ჩვენ მუსულმანურ წესზე მივდივართ. შიიტი ვართ, მარა ახლა არ მამწონს, არ მამწონს ეს ამბავი.

– მაგალითად, დაქორწინება როგორ ხდება თქვენთან?

– წინათა დედამამ აირჩიეს და შეაერთეს, ახლა და ახლა მივა-წავა, ნახავს და.

– თქვენ როგორ დაქორწინდით?

– მიველ, ვნახე, ბიბას ბიჭმა წამიყვანა იქა, მაჩვენა და წაველი. მოველაპარაკე და დოუბარე-ყე. ეს უნდა ვითხოვო და მერე თქვეს, დრო მამცეთით, გაგსინჯოთ-ყეო, დაგაფასოთ რა ფასი გაქო. ერთი წლის უკან მოგიკითხოთო.

– გასინჯვა რას ჰქვია, როგორ ხდება ეს გასინჯვა?

– გასინჯვა როგორაა და რამდენ ოჯახსა, რამდენ ხალხსა გამაჰკითხვენ – ეს მოლიანი რა კაციო, რა საქმეხეა, რა ფიქრი აქ, ნამუსს შაინახავს-არ შაინახავს, მიხედენ ჩემ დედასა, ჩემ დასა, მიხედენ შორიდან ჩემ ოჯახსა, გასინჯვენ, შავიდეს ეს გოგო თუ არ შავიდეს.

– თქვენი რჩეული რითი მოგეწონათ, როგორი იყო?

– ლამაზ იყო, (ეცინება – ი.კ.) ლამაზ.

– რა გვარის ქალია?

– ყაფლანაშვილი.

– ქართული იცის?

– თეირანში იყო გაზრდილი 20 წელიწადი. ძმასთან და დას-

დაუსველია ჭვეყანა, სადაც სამოქალაქო თავდაცვის გაგართული სისტემა არ არსებობს

2018 წლის 8 აგვისტოს "Nev Posts-მა" ინტერნეტში გამოაქვეყნა რუსეთ-საქართველოს 5-დღიანი ომის შედეგები და მიუთითა, რომ ომი, რომელიც XX საუკუნის 20-იან წლებში დამოუკიდებელი საქართველოს ოკუპაციით დაიწყო და არ დასრულებულა, ხასიათდება შემდეგი მაჩვენებლით: დაღუპულია 228 მშვიდობიანი მოქალაქე, 169 სამხედრო, 14 პოლიციელი და 3 ჟურნალისტი, დაჭრილია 1747 ადამიანი. ოკუპირებულია

დაცვის საკითხებში. ნებისმიერ განვითარებულ ქვეყანაში დიდ ყურადღებას უთმობენ სამოქალაქო თავდაცვის სისტემის ფუნქციონირებას და იგი ითვლება ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ერთ-ერთ შემადგენელ ნაწილად. სისტემას, როგორც მშვიდობიანი დროის საგანგებო ვითარების შემთხვევაში, ასევე საომარი მოქმედების პირობებში, აკისრია უდიდესი როლი მშვიდობიანი მოსახლეობის უსაფრთხოების უზრუნველ-

მოსახლეობის უსაფრთხოების მიზნით სამოქალაქო თავდაცვის კუთხით საერთაშორისო ნორმატიული დოკუმენტებით გათვალისწინებული ამოცანების შესრულების მოთხოვნებს.

კარგი იქნებოდა, თუ სამოქალაქო უსაფრთხოების კანონზე მომუშავე პირები გაანალიზებდნენ მოწინავე ქვეყნების კანონმდებლობას და სამოქალაქო სისტემის მიერ განსაზღვრულ ამოცანას და კანონში ჩამოყალიბებდნენ, როგორც ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ერთ-ერთ შემადგენელ ნაწილს, როგორც ამას ითვალისწინებს საერთაშორისო სამოქალაქო თავდაცვის ორგანიზაციის წესდება და ამ კუთხით არსებული საერთაშორისო ნორმატიული აქტები.

კანონში უსისტემოდ არის ასახული და გამოყენებული ფენების 1949 წლის 12 აგვისტოს კონვენციის, 1977 წლის 8 ივნისის დამატებითი ოქმით განსაზღვრული სამოქალაქო თავდაცვის ამოცანები.

როგორც ადრე მიღებულ, ასევე დღეს მოქმედ კანონში გადაჭარბებულადაა გამახვილებული ყურადღება სახანძრო-სამაშველო საქმიანობაზე და ამ სტრუქტურას კანონში მიკუთ-

ბით ოქმში მითითებულ სამოქალაქო თავდაცვის ამოცანების შესრულებასთან და სახანძრო ქვედანაყოფს, როგორც სხვა სპეციალურ ფორმირებებს, რომლებიც ჩართული იქნებიან სამაშველო საქმიანობაში, სამოქალაქო თავდაცვის ამოცანების მიხედვით, მას აკისრია მხოლოდ თავისი ფუნქციით გათვალისწინებული ამოცანის შესრულება, რაც შემოიფარგლება ხანძართან ბრძოლით. (ეტყობა, სახანძრო სამსახურს კარგი ლობისტი, ან ლობისტები მფარველობენ).

სამოქალაქო თავდაცვის მთავარი ფუნქციაა, მოსალოდნელი საგანგებო ვითარების მასშტაბების პროგნოზის გათვალისწინება. სამოქალაქო თავდაცვის უპირველესი ფუნქცია გახლავთ, როგორც შეირადებული ძალების მთავარ სამაშველო ძალად გაერთიანება და მათი გაძლიერება უნდა ზღვროდეს სხვადასხვა საბინისტროებისა და უწყებების სპეციალური დანიშნულების ფორმირებების ხარჯზე. (სადაზვერვო, საინჟინერო, სამედიცინო, სატრანსპორტო, ენერგეტიკა, კომუნალური ქსელები, წყალმომარაგება, სურსათით მომარაგება, საევაკუაციო ადმინისტრაცია, მატერიალური რეზერვი და სხვა დანიშნულების სპეციალური ფორმირებები).

დასანანია, რომ ქვეყანა, რომელიც განიცდის ამ დარგის სპეციალისტების დეფიციტს და არ გააჩნია არანაირი უმაღლესი კატეგორიის სასწავლო დაწესებულება ამ კუთხით, საგანგებო სიტუაციების მართვის ორგანოების ხელმძღვანელობა ყველანაირად თავს არიდებენ ამ სისტემაში ადრე მომუშავე გარკვეული გამოცდილების მქონე პირებთან თანამშრომლობას და კმაყოფილებიან რომელიმე ქვეყნის ნათარგმნი ნორმატიული აქტებისა და სახელმძღვანელოების გამოყენებით, (აღბათ არსებობს შიში იმისა, რომ არ გამოაშკარავდეს მათი არასაკმარისი ცოდნა და-

და ამ დროის მანძილზე არც ერთხელ საგანგებო სიტუაციებისა და სამოქალაქო თავდაცვის საქმიანობაზე კონტროლი არ განხორციელებულა და არავინ იცის მათი მზადყოფნის ხარისხის დონე (გარდა უწყებაში მომუშავე პირებისა). ქვეყნის მმართველობითი ორგანოების ხელმძღვანელები კმაყოფილებიან საგანგებო ვითარების მცირე მასშტაბების ზონაში სახანძრო-სამაშველო სამსახურის მიერ ჩატარებული სამაშველო საქმიანობით. ვინაიდან ამას გააჩნია სანახაობრივი ეფექტი და ამას კარგად იყენებენ პროპაგანდისტები, მაგრამ არასდროს არ ამახვილებენ ყურადღებას იმ უსუსურობაზე, რაც ვლინდება შედარებით ფართომასშტაბიანი საგანგებო ვითარების შემთხვევაში. სათანადოდ არ ზრუნავენ სისტემის მატერიალურ-ტექნიკურ უზრუნველყოფის გაუმჯობესებაზე და არ აქცევენ ყურადღებას მოსალოდნელი საგანგებო ვითარების შედეგების მაქსიმალურად შესამცირებლად წინასწარ გასატარებელი ღონისძიებების დაგეგმარება-განხორციელებას.

საქართველოს კანონი საქართველოს მთავრობის სტრუქტურის, უფლებამოსილებისა და საქმიანობის შესახებ, 5-ე მუხლის, ა) პუნქტში განმარტავს, რომ მთავრობა საქართველოს კონსტიტუციითა და კანონით დადგენილ ფარგლებში, კოორდინაციას უწევს და აკონტროლებს საბინისტროების, სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულებებისა და სპეციალურ დანიშნულების გასამხედროებული დაწესებულებების საქმიანობას. ამავე მუხლის ბ) პუნქტის შესაბამისად ამტკიცებს სამოქალაქო თავდაცვის გეგმას. გაუგებარია, რას ამტკიცებს მთავრობა, როცა ქვეყანას არა აქვს სამოქალაქო თავდაცვის კანონი და არც სამოქალაქო თავდაცვის გეგმა.

ჯუმაბერ
საბურზანი
ქ. თბილისის საგანგებო სიტუაციებისა და სამოქალაქო თავდაცვის სამმართველოს ყოფილი უფროსი
599 92 47 63

საქართველოს ტერიტორიის 20 პროცენტი, 150 000 ადამიანი იძულებული გახდა, საკუთარი სახლი დაეტოვებინა და 30 ათასი დღემდე დევნილობაში რჩება. ეს 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს აგვისტოს ომის შედეგია. ომი რომელიც დღესაც გრძელდება.

დღევანდელი მდგომარეობით, საინტერესოა, რა დასკვნები გააკეთდა ომის შემდგომ წლებში იმ დაშვებულ დანაშაულებრივ ქმედებებზე და რამდენად მზადაა ქვეყანა, ახალი გამოწვევების შემთხვევაში, სათანადო რეაგირებისთვის.

2008 წლის აგვისტოს ომთან დაკავშირებით შექმნილი კომისიის წევრი. ყოფილი დეპუტატი დიმიტრი ლორთქიფანიძე ომის 10 წლისთავზე აცხადებს, რომ კომისიის მასალები და დასკვნა პარლამენტის საიტთან გამქრალა. უნდა აღინიშნოს, რომ ბატონი დიმიტრი მუშაობდა იმ საკითხების ანალიზზე, რომელიც მოიცავდა სამოქალაქო თავდაცვის კუთხით გასატარებულ ღონისძიებებს და მან დალო არგუმენტირებული მასალები იმ დარღვევების შესახებ, რამაც გამოიწვია მშვიდობიანი მოსახლეობაში დიდი მსხვერპლი და დიდალი მატერიალური ზარალი.

კომისიის დასკვნების საფუძველზე, საქართველოს ხელისუფლება იძლეოდა პირობას, რომ გაკეთდებოდა დეტალური ანალიზი და შეეცდებოდა იმ ხარვეზების აღმოფხვრას, რაც გამოიწვია საომარი მოქმედების პერიოდში. მათ შორის, სამოქალაქო თავ-

საყოფად და იგი ხელს უწყობს ქვეყნის მდგრადი ფუნქციონირების ამაღლებას საგანგებო ვითარების პირობებში სამოქმედოდ. სრულყოფილი სამოქალაქო თავდაცვის სისტემის ჩამოყალიბება, პირდაპირ კავშირშია იმასთან, თუ რამდენად არის გათვალისწინებული საერთაშორისო ნორმატიული აქტების მოთხოვნა აღნიშნულ საკითხებში და რამდენად დახვეწილი საკანონმდებლო ბაზა გააჩნია ქვეყანას ამ კუთხით.

2018 წლის 1 მაისს ძალაში შესული საქართველოს კანონი სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ, როგორც 2014 წლის 29 მაისს მიღებული კანონი (გაუქმებულია), ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ ეს კანონიც ნათარგმნია უცხო ქვეყნის კანონიდან და ნაკლებად პასუხობს ქვეყნის

ვნებული აქვს მთავარი როლი მოსახლეობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საკითხებში, რაც არანაირ შესაბამისობაში არ მოდის კონვენციის დამატე-

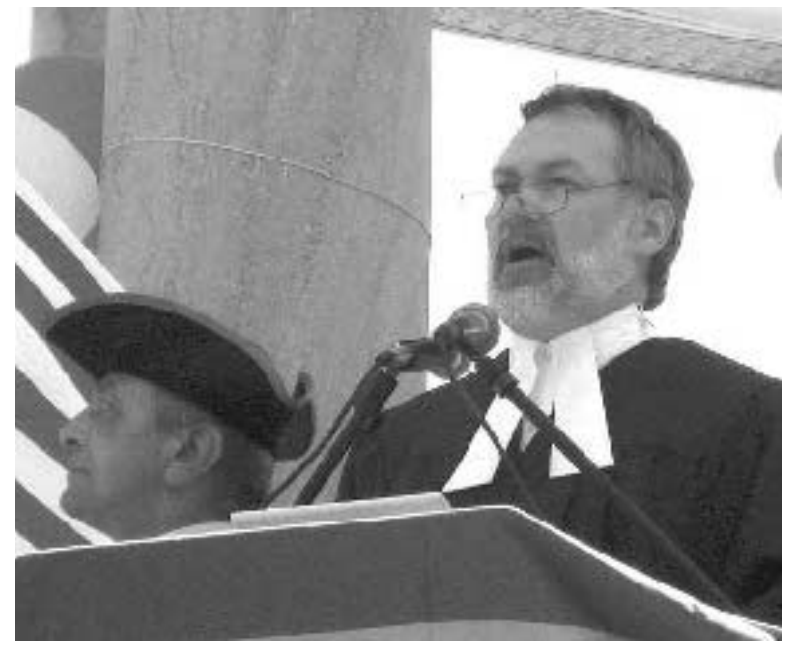
ვისრებულ ამოცანების შესასრულებლად, რის შედეგადაც ზარალდება საერთო საქმე. 25 წელზე მეტია, რაც დამოუკიდებლად არსებობს ქვეყანა

2018 წლის 29 იანვარს მასშე-
 დია იუწყებოდა, რომ ესპანეთის
 პროვინცია ანდალუსიაში პარ-
 ლამენტის სოციალისტურმა უმ-
 რავლესობამ მიიღო კანონი იმის
 შესახებ, რომ ამიერიდან ლგბტ-
 იდეოლოგია სავალდებულო ხდება
 სკოლებისთვის, მასობრივი საინ-
 ფორმაციო საშუალებებისთვის და
 ექიმებისთვის. ხოლო ყველასთვის
 ცნობილი ორი ბიოლოგიური სქე-
 სის არსებობა „ბავშვებისთვის აკ-
 რძალულ ინფორმაციად“ ცხადდებ-
 ბა, რომელთა გამავრცელებლებს
 ეკისრებათ ასტრონომიული ჯა-
 რიმები. ახალი კანონმდებლობის
 მიხედვით სკოლებს (მათ შორის
 ყველა კათოლიკური დაწესე-
 ბულება, რომლებიც ესპანეთში
 უხვადაა) ევალება მოსწავლეებს
 ასწავლონ ჰომოსექსუალიზმის
 იდეოლოგია, ანუ ფაქტიურად
 გასწვიონ მისი პროპაგანდა. მასობ-
 რივ საინფორმაციო საშუალებებ-
 ში, მათ შორის ინტერნეტსა და
 სოციალურ ქსელებში იკრძალება
 მათი კრიტიკა, ვინც დაიბადა „მა-
 მაკაცად“ ან „დედაკაცად“, მაგრამ
 საჯაროდ თავს „არამამაკაცად“ ან
 „არადედაკაცად“ აცხადებს. ამ კა-
 ნონის მიხედვით ბავშვებს უფლება

მართლეს აშშ-ში მასწავლებელი
 ჯენი ნოქსი. როდესაც მის სას-
 წავლო დაწესებულებაში ოფიცი-
 ალურად გამოაცხადეს „ჰომოსექ-
 სუალიზმის თეორია“, ჯენი ნოქსმა
 გაბედა და ეს აქცია გააკრიტიკა.
 არა ხმამაღლა, არამედ მხოლოდ
 თავის საკუთარ გვერდზე სოცი-
 ალურ ქსელზე ისე, რომ პიროვ-
 ნულად არავის შეხებია, მაგრამ,
 მაინც დამნაშავედ სცნეს იგი და
 სამი წლით აუკრძალეს პედაგო-
 გიური მოღვაწეობა.

ფაქტობრივად ჩვენს თვალწინ
 ჩნდება ფაშისმის ახალი სახეობა,
 სადაც უპირატესობის უმთავრესი
 კრიტერიუმში უკვე გახლავთ არა
 რასობრივი, ან კლანურ-გვაროვ-
 ნული, ან კორპორატიული, არა-
 მედ – სოლომური. გარყვნილება –

კოდექსით დასჯად (სექსუალური
 შევიწროება). შედეგად მრავალ
 მამაკაცში მუშაობას იწყებს თავ-
 დაცვითი ინსტიქტი, და ისინი
 წვევებენ დაინტერესებას ქალებით.
 ხოლო მამაკაცთა ყურადღებისა და
 დაცვის გარეშე დარჩენილი ქალები,
 თანაც მთელი მსოფლიოს მას-
 შტაბით მიმდინარე სექსუალური
 პროპაგანდის პირობებში, ექცევიან
 ლესბოსელობისა და სხვა უმგვა-
 ნობების ხაფანგებში, რომლებიც
 არყვევენ საზოგადოებრივ მორალს
 და ანგრევენ ცხოვრებისეულ სა-
 ფუძელებს. აღნიშნულ თემასთან
 დაკავშირებით, ცნობილი ამერიკუ-
 ლი საზოგადო მოღვაწე, იურიდი-
 ული მეცნიერების დოქტორი სკოტ
 დუგლას ლაივლის თავის წიგნში
 „ცისფერი სვასტიკა“ მრავალ წყა-

მასაჰე სქესი ანუ „სისფეროთა სვასტიკა“

აქვთ მშობელთა ნებართვის გარე-
 შე მიიღონ სქესობრივი მომწიფე-
 ბის საწინააღმდეგო პრეპარატები,
 ხოლო ჰომოსექსუალიზმის სად-
 მი და სქესობრივი იდენტურობის
 დარღვევის მქონე ნებისმიერი პი-
 როვნებისადმი ფსიქოლოგიური
 დახმარება ანდალუსიაში დღეიდან
 კანონსაწინააღმდეგოა და დასჯა-
 დი. გარდა ამისა, მთელი საგანმა-
 ნათლებლო კონტენტი (სასკოლო
 სახელმძღვანელოთა შინაარსი,
 ასევე მეცადინეობები და გაკვე-
 თილები) სრულიად გადაწერილ
 უნდა იქნას ლგბტ-იდეოლოგიის
 სულისკვეთებით. ჯარიმა მასწავ-
 ლელებისთვის, ჟურნალისტებისა
 და ექიმებისთვის, რომლებიც გა-
 ბედავენ და ბავშვებს მოუთხოვნი-
 ბენ ორი სქესის შესახებ წარმოადგენს
 6000-დან 12000 ევროს. საფრან-
 გეთში 2017 წლის 25 ივლისს
 ქვეყნის პარლამენტმა ხმა მისცა
 წინადადებას ჩასწორებულყო
 კანონი, რომელიც მოქალაქეებს
 უკრძალავს იყონ არჩეულნი, თუკი
 ისინი ადრე ექვემდებარებოდნენ
 სისხლის სამართლის დევნას თა-
 ვისი ერთგულებისთვის ნორმა-
 ლური ოჯახისა და ტრადიციული
 საზოგადოებისადმი... მსგავსი სა-
 კანონმდებლო და სასკოლო სიახ-
 ლეების სულისკვეთებით გაასა-

უბერმენშები (ზეკაცები) არიან,
 ხოლო ყველა დანარჩენი – უნტერ-
 მენშები(ანუ ნახევრადადამიანები).
 დღეს მათ ართმევენ სამსახურს,
 ხვალ კი, სრულიად მოსალოდნე-
 ლია, წაართვან სიცოცხლეც კი.
 არ შეიძლება არ აღვნიშნოთ პრო-
 ცესის დინამიკაც. ის, რაც მესამე
 რეიხის ელიტის პათოლოგიურ
 მიდრეკილებას წარმოადგენდა,
 XXI საუკუნის ფაშისმის ახალ
 წრეზე გახდა იდეოლოგიური დო-
 მინანტი, იმპერატივი ყველასთვის.
 აღწერილი ტენდენციის პრიზ-
 მაში გასაგები ხდება კიდევ ერთი
 კანონის არსი. კერძოდ, საკმაოდ
 მჭიდროდ არის დაკავშირებული
 სოლომური „გენდერის“ დანერგვა
 „სექსუალური შევიწროების“ წი-
 ნააღმდეგ მიღებულ კამპანიასთან.
 როგორ? იმავე სქემით, როგორც
 ეს ხდება დასავლეთის ქვეყნებში,
 სადაც მამაკაცებს ემინიათ ქალებს
 მიაქციონ თავზაიანი ყურადღება
 და გამოიჩინონ მათადმი უწყინარი
 პატივი – მიაწოდონ პალტო, დაეხ-
 მარონ მძიმე ჩანთების ტარებაში,
 დაუთმონ ადგილი ტრანსპორტში
 და სხვა – რათა დადანაშაულებ-
 ბულ არ იქნენ „სექსიზმში“ (ანუ
 ქალებისადმი, როგორც „სუსტი
 სქესისადმი“ დამოკიდებულებაში),
 ზოგჯერ კი სისხლის სამართლის

როზე დაყრდნობილ სერიოზულ,
 დამაფიქრებელ კვლევას გვთავა-
 ზობს, მიულოდნელი დასკვნებით,
 თურმე, ჰომოსექსუალური მოძ-
 რაობა გერმანიაში იყოფოდა ორ
 მტრულ ბანაკად: ქალური და, პი-

რიქით, ზე-მამაკაციური ტიპის ჰო-
 მოსექსუალურ მიმართულებებად.
 დაახლოებით 1920 წელს, –
 წერს ლაივლი, – „მამრები“ უკვე
 დამოუკიდებელ და სერიოზულ პო-
 ლიტკურ ძალას წარმოადგენდნენ.

1920 წ. მათ ჩამოაყალიბეს „ადამი-
 ანის უფლებათა დაცვის საზოგა-
 დოება“... როგორც პირშიფლიდი,
 ისინიც იბრძოდნენ ჰომოსექსუა-
 ლიზმისთვის სისხლის სამართალ-
 ში მიცემის გაუქმებისთვის.

„მეტოქეობა ორ გადამტერე-
 ბულ ჰომოსექსუალურ დაჯგუ-
 ფებას შორის – დამთავრდება მა-
 შინ, როცა „მამრები“ ნაციტური
 პარტიიდან 1933 წელს მოვლენ
 ხელისუფლებაში, – აგრძელებს
 ლაივლი – ასე რომ „გრძელი და-
 ნების დამე“ – გახლავთ არა სექ-
 სუალური, არამედ პოლიტიკური
 უთანხმოებების შედეგი...

XX ს-ის დასაწყისის გერმანია-
 ში გაჩნდა ახალგაზრდული მოძრა-
 იობა „განდერვეკელ“ („გადამტერენი
 ფრინველები“ ან „მოხეტიალენი“),
 რომლებიც ორგანიზებული იყო
 ახალგაზრდა გარყვნილების მიერ.
 1905 წელს მასში შედიოდა 100-მდე
 მოზარდი, მაგრამ შემდეგ, მთელი
 ევროპის მასშტაბით გაჩნდა ანა-
 ლოგიური ჯგუფები და ამ მოძრა-
 იობაში ჩათრეულთა რაოდენობამ

60 ათას ადამიანს მიაღწია. განსაკუთრებით აქტიურობდა ჰიმლერის ოფიციალური ორგანო Das Schwarze Korps-ი, და გამოიყენებოდა როგორც ბაზისი გერმანული საზოგადოებრივი კულტურისთვის. ნაცისტების ელიტის წევრებს ირჩევდნენ ცალკეული „მამრების“ საზოგადოებებიდან, რომელთაც ორდენსბურგენი ეწოდებოდათ. ისინი განკუთვნილნი იყვნენ ოჯახის, როგორც საფუძვლის შემცველებად, რომელზეც შენდება სახელმწიფო“ ეს საზოგადოებები ჩამოყალიბებული იყო „ვანდერვეკელის“ მიხედვით. შემდეგში, როგორც ლაივლი წერს, არა მარტო „ვანდერვეკელის“ წარმომჩიტი წევრები გახდნენ ჰიტლერის ერთ-ერთი უმთავრესი

ვერობაში კათარების აღმნიშვნელი სიტყვა მამათმავალთა აღმნიშვნელი სიტყვად გადაიქცა: გერმანიაში – კეტზერ, იტალიურში – გაზარო და ფრანგულში – პერიტი... მწვალებლობა და ჰომოსექსუალიზმი იმდენად ურთიერთშეთავსებადი აღმოჩნდნენ, რომ მწვალებლობებში დადანიშნულნი იყვნენ ზმირად ცდილობდნენ დაემტკიცებინათ თავიანთი უდანაშაულობა ჰომოსექსუალიზმში და თავს ჰეტეროსექსუალებად აცხადებდნენ“

აი რას წერს სტატიაში ისტორიულ მეცნიერებათა კანდიდატი, ნ. ჩეტვერიკოვა:

„სოლომონში მარტო რიტუალური აქტი არ გახლავთ, ეს რელიგიაა, რომელიც პასუხისმგებლობას იღებს ღმრთის ხატის

მხარდამჭერები ძალაუფლებაში მისი მოსვლის პერიოდში, არამედ თვით მოძრაობა აღმოჩნდა ნაცისტური ორგანიზაციის „ჰიტლერი-უგენდის“ ცენტრი.

ბუნების საწინააღმდეგო ვენებში, რაც ასევე ექვემდებარება ახსნას. თვით სიტყვა „ბუნებისა-წინააღმდეგო“ შეიცავს მინიშნებას. ეს არის ღმრთის მიერ შექმნილი ბუნების საწინააღმდეგო მოქმედება. შესაბამისად, ადამიანური ბუნების გარყვნა შეიცავს ბრძოლას და დაპირისპირებას წმიდა შემოქმედისადმი. შემთხვევით როდი ნერგავენ სოლომონს დემონურ და სატანურ კულტა პრაქტიკაში. მრავალ ოკულტურ სექტაში სოლომონური აქტი ინიციაციის როლს თამაშობს, და წარმოადგენს რიტუალურ განდობას, როდესაც ახალი ადამიანი მისტიკურ დონეზე ეზიარება შესაბამისი სულიერი არსებების სამყაროს – დემონებს, დღეს, თუ ინტერნეტს გამოიყენებთ, ადვილად ვიპოვებთ მრავალ ისტორიულ ფაქტს მოცემულ თემაზე, ამიტომაც მოვიტანთ მხოლოდ ორიოდ ციტატას „ცისფერი სვასტიკიდან“. „მანიქველთა სექტა სახელწოდებით „ბოგომილები“ (მოგვიანებით „კათარები“) საკმაოდ გავრცელდა ბულგარეთსა და ევროპაში. ჰომოსექსუალიზმი იმდენად მჭიდროდ ასოცირდებოდა ამ მწვალებლებთან, რომ მათი პრაქტიკა ცნობილი იყო როგორც ბუგგერე – სოლომონა.

დამახინჯებისთვის და უფაღს აცხადებს ეშმაკად. ყველაზე სრულად ეს წარმოდგენილია კაბალაში, საიდუმლო იუდეველურ მოძღვრებაში, რომელიც იუდეველთა ბაბილონში ტყვეობის დროს ჩამოყალიბდა. რომის იმპერიაში ქრისტიანობის აღიარებიდან და დაპყვნილებიდან მოყოლებული ვიდრე XIX საუკუნემდე, მამათმავლობა დასავლეთში განიხილებოდა როგორც გარყვნილება, რომელიც ადამიანის შეგნებული და თავისუფალი არჩევანის შედეგია.

სიყვარულის უარყოფით, გნოსტიკოსები და მანიქველები ქორწინებასაც უარყოფდნენ და შთამომავლობის გაგრძელებასაც, რადგან ქორწინებას დაცემულთა და მდაბიოთა ხვედრად მიიჩნევდნენ. მაგალითად, გნოსტიკოსი მარკიონი აცხადებდა, რომ ქორწინებისგან თავშეკავებით, კაცობრიობის მოდგმის გაგრძელებაზე უარის თქმით, თვით შემოქმედს უპირისპირდება. წაართვის რა ადამიანებს ქორწინების საიდუმლო და შეცვალეს რა იგი მამათმავლობით, გნოსტიკოსები ამტკიცებდნენ, რომ კაცობრიობა გაათავისუფლეს შეწვევლებული ინდივიდუალიზმისგან, სიყვარულისა და ოჯახის ეგოიზმისგან“.

ქართველ ზარნაპი 599 52 60 30

„საერთო გაზეთის“ იურიდიული კონსულტაცია

„საერთო გაზეთის“ მკითხველთა შეკითხვებს პასუხობს გაზეთის იურიდიული კონსულტანტი, ადვოკატი **მთვარისა კვლავილი.**
 ტელ.: 2 79 63 91; 0 790 60 64 69; 5 93 78 64 69

- მანქანის მფლობელი სა-მართლის თემა.

- თქვენთვის საინტერესო საკითხს მოიცავს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მე-2 თავი, რომლის შინაარსსაც წარმოგიდგინთ სრულად:

თავი მეორე სამეზობლო სამართალი
მუხლი 174. ცნება. ურთიერთპატივისცემის მოვალეობა

მეზობელი მიწის ნაკვეთის ან სხვა უძრავი ქონების მესაკუთრენი, გარდა კანონით გათვალისწინებული უფლება-მოვალეობებისა, ვალდებული არიან პატივი სცენ ერთმანეთს. მეზობლად მიიჩნევა ყველა ნაკვეთი ან სხვა უძრავი ქონება, საიდანაც შესაძლებელია გამომდინარეობდეს ორმხრივი ზემოქმედება.

მუხლი 175. სამეზობლო ზემოქმედებათა თმენის ვალდებულება

1. მიწის ნაკვეთის ან სხვა უძრავი ქონების მესაკუთრეს არ შეუძლია აკრძალოს მეზობელი ნაკვეთიდან თავის ნაკვეთზე გაზის, ორთქლის, სუნის, ჭვარტლის, კვამლის, ხმაურის, სითბოს, რყევების ან სხვა მსგავსი მოვლენათა ზემოქმედებანი, თუკი ისინი ხელს არ უშლიან მესაკუთრეს თავისი ნაკვეთით სარგებლობაში, ან უმნიშვნელოდ ხელყოფენ მის უფლებას.

2. იგივე წესი მოქმედებს იმ შემთხვევაშიც, როცა ზემოქმედება არსებითად, მაგრამ იგი გამოწვეულია სხვა ნაკვეთით ან სხვა უძრავი ქონებით ჩვეულებრივი სარგებლობით და არ შეიძლება მისი აღკვეთა ისეთი ღონისძიებებით, რომლებიც ამ სახის მოსარგებლეთათვის ნორმალურ სამეზობლო საქმიანობად მიიჩნევა.

3. თუ მესაკუთრე მოვალეა ითმინოს ასეთი ზემოქმედება, მას შეუძლია ზემოქმედების გამოწვევი ნაკვეთის მესაკუთრეს მოსთხოვოს შესაბამისი ფულადი კომპენსაცია იმ შემთხვევაში, როცა ზემოქმედება აღემატება მოცემულ ადგილას ჩვეულებრივად მიჩნეულ სარგებლობას და ეკონომიკურად დასაშვებ ფარგლებს.

მუხლი 176. დაუშვებელი ხელყოფა

მიწის ნაკვეთის მესაკუთრეს შეუძლია მოითხოვოს მეზობელ ნაკვეთზე ისეთი ნაგებობების აშენების ან ექსპლუატაციის აკრძალვა, რომლებიც დაუშვებლად ხელყოფენ ნაკვეთით სარგებლობის უფლებას და ეს იმთავითვე აშკარაა.

მუხლი 177. საფრთხის აღკვეთის მოთხოვნა

თუ მიწის ნაკვეთის მეზობელი ნაკვეთიდან შენობის ჩამოქცევის საფრთხე ემუქრება, მესაკუთრეს შეუძლია მეზობელს მოსთხოვოს აუცილებელ ღონისძიებათა გატარება ამ საფრთხის თავიდან ასაცილებლად. დაუშვებელია რამდენიმე მიწის ნაკვეთზე გადინარე წყლებისა და მიწისქვეშა წყლების მიმართულების შეცვლა ან ამ წყლებით მანიპულირება ისე, რომ ამან სხვა მიწის ნაკვეთზე წყლის რაოდენობის შემცირება ან/და ხარისხის გაუარესება გამოიწვიოს; დაუშვებელია მდინარეთა ბუნებრივი დინების ხელყოფა.

მუხლი 178. მეზობელი ნაკვეთის მესაკუთრის უფლება ნაყოფზე

1. თუ ხის ან ბუჩქის ნაყოფი მეზობელ მიწის ნაკვეთზე დავარდა, იგი ჩაითვლება ამ ნაკვეთის ნაყოფად.

2. მიწის ნაკვეთის მესაკუთრეს შეუძლია მოჭრას იმ ხის ან ბუჩქის ფესვები, ტოტები, რომლებიც მის ნაკვეთზე გადავიდა.

მუხლი 179. ფულადი კომპენსაცია თმენის ვალდებულებებისათვის

1. თუ მიწის ნაკვეთის მესაკუთრე მშენებლობის დროს განზრახვის გარეშე გადასცდა მეზობელი ნაკვეთის საზღვრებს, მეზობელი ნაკვეთის მესაკუთრემ ეს უნდა ითმინოს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ამის წინააღმდეგ წინასწარ ან შეტყობისთანავე განაცხადა.

2. საზღვრის დამრღვევი მეზობელი ვალდებულია გადაიხადოს ფულადი კომპენსაცია, რომელიც ყოველწლიურად წინასწარ უნდა იქნეს გადახდილი.

მუხლი 180. აუცილებელი გზა

1. თუ მიწის ნაკვეთს არა აქვს ჯეროვანი გამოყენებისათვის აუცილებელი კავშირი საჯარო გზებთან, ელექტრო-, ნავთობის, გაზისა და წყალმომარაგების ქსელთან, მაშინ მესაკუთრეს შეუძლია მეზობელს მოსთხოვოს, რომ მან ითმინოს მისი მიწის ნაკვეთის გამოყენება ამგვარი აუცილებელი კავშირის უზრუნველსაყოფად. იმ მეზობლებს, რომელთა ნაკვეთზედაც გადის აუცილებელი გზა ან გაყვანილობა, უნდა მიეცეთ შესაბამისი კომპენსაცია, რომელიც, მხარეთა შეთანხმებით, შეიძლება ერთჯერადი გადახდით გამოიხატოს.

2. აუცილებელი გზის ან გაყვანილობის თმენის ვალდებულება არ წარმოიშობა, თუკი უკვე არსებული დაკავშირება მიწის ნაკვეთისა გაუქმდა მესაკუთრის თვითნებური მოქმედებით.

მუხლი 181. სასაზღვრო მიჯნის აღმართვის მოვალეობა

1. მიწის ნაკვეთის მესაკუთრეს შეუძლია მეზობელი ნაკვეთის მესაკუთრეს მოსთხოვოს მონაწილეობის მიღება მყარი სასაზღვრო მიჯნის აღმართვაში, ან უკვე არსებული, მაგრამ წაშლილი ან დაზიანებული მიჯნის აღდგენაში. გამიჯვნის ხარჯები მეზობლებს შორის თანაბრად ნაწილდება, თუ ურთიერთშეთანხმებით ან სხვა სამართლებრივი ურთიერთობით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

2. თუ შეუძლებელია ზუსტი საზღვრის დადგენა, მაშინ გასამიჯნავად გადაამწვევტი მნიშვნელობა აქვს მეზობლების ფაქტობრივ მფლობელობას. თუ შეუძლებელია ფაქტობრივი მფლობელობის ზუსტი დადგენა, მაშინ სადავო ნაკვეთი თანაბრად განაწილდება ნაკვეთებს შორის. თუკი ეს განაწილება იწვევს უსამართლო შედეგებს, მაშინ ერთ-ერთი მხარის განცხადების საფუძველზე საზღვარს დაადგენს სასამართლო.

მუხლი 182. სასაზღვრო ნაგებობით სარგებლობის უფლება

1. თუ მიწის ორი ნაკვეთი ერთმანეთისაგან გამიჯნულია ღობით ან საზღვრად გამოყენებული სხვა ნაგებობით, ივარაუდება, რომ მიწის ნაკვეთის მესაკუთრეებს აქვთ თანაბარი უფლება ისარგებლონ ამ ნაგებობით, თუკი ნაგებობის გარეგნული მხარე პირდაპირ არ მიუთითებს, რომ იგი მხოლოდ ერთ-ერთი მეზობლის საკუთრებაა.

2. თუ ორივე მეზობელი უფლება-

მოსილია ერთობლივად ისარგებლოს საზღვრად გამოყენებული ნაგებობით, თითოეულ მათგანს შეუძლია ნაგებობა მხოლოდ ისე გამოიყენოს, რომ ამით ხელი არ შეუშალოს მეორე მეზობელს თანასარგებლობაში.

3. ნაგებობის მოვლისა და შენახვის ხარჯები მეზობლებს შორის თანაბრად ნაწილდება.

4. ვიდრე ერთ-ერთი მეზობელი დაინტერესებულია ამ სასაზღვრო ნაგებობის არსებობით, დაუშვებელია მისი აღება ან შეცვლა მეზობლის თანხმობის გარეშე.

***

- ვინ არიან კერძო სამართლის სუბიექტები?

- თქვენთვის საინტერესო საკითხს მოიცავს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მე-8 მუხლი, რომლის შინაარსსაც წარმოგიდგინთ სრულად:

მუხლი 8. კერძო სამართლის სუბიექტები

1. კერძოსამართლებრივი ურთიერთობის სუბიექტი შეიძლება იყოს ნებისმიერი ფიზიკური ან იურიდიული პირი. ეს წესი გამოიყენება როგორც სამეწარმეო, ასევე არასამეწარმეო, საქართველოსა თუ სხვა ქვეყნის პირების მიმართ.

2. სახელმწიფო ორგანოებისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების კერძოსამართლებრივი ურთიერთობები სხვა პირებთან ასევე წესრიგდება სამოქალაქო კანონებით, თუკი ეს ურთიერთობები, სახელმწიფოებრივი ან საზოგადოებრივი ინტერესებიდან გამომდინარე, არ უნდა მოწესრიგდეს საჯარო სამართლით.

3. სამართლებრივი ურთიერთობის მონაწილენი ვალდებული არიან კეთილსინდისიერად განახორციელონ თავიანთი უფლებები და მოვალეობანი.

***

- მოვალეობა გადაამცილა გასესხებული თანხის გადახდის ვადას. შემიძლია თუ არა გადაცილებული დღეებისათვის მოვთხოვო პროცენტებით ან პროცენტიდან პროცენტის გადახდა?

- დიახ, შეგიძლიათ, თუ ეს საკითხი განხილულ იყო ხელშეკრულების დადებისას და აღნიშნული მითითებულია ამ ხელშეკრულებაში. დაგიკონკრეტებთ სამართლებრივ ნორმებზე მითითებით:

მუხლი 403. პროცენტის გადახდა ფულადი თანხის გადახდის ვადის გადაცილებისას

1. მოვალე, რომელიც ფულადი თანხის გადახდის ვადას გადააცილებს, ვალდებულია, გადაცილებული დროისათვის გადაიხადოს მხარეთა შეთანხმებით განსაზღვრული პროცენტი, თუ კრედიტორს, სხვა საფუძვლიდან გამომდინარე, უფრო მეტის მოთხოვნა არ შეუძლია.

2. ფულადი თანხის გადახდის ვადის გადაცილებისას პროცენტიდან პროცენტის გადახდევინება დასაშვებია მხოლოდ ხელშეკრულებით პირდაპირ გათვალისწინებულ შემთხვევაში.

კომპიუტერების ყველაზე საბედისწერო შესაძლებლობები

კომპიუტერი დიდი ხანია, ჩვენი ცხოვრების ნაწილად იქცა. რთული, მიკროსქემებით აღჭურვილი მოწყობილობების გარეშე წარმოუდგენელია თანამედროვე არმია, მედიცინა და მრეწველობა. მაგრამ, რაც უფრო რთულია დაზიანება, მით უფრო მეტია მისი დაზიანების შანსი. სტატისტიკა ნათელყოფს, რომ კომპიუტერის დაზიანების მიზეზი ყველაზე ხშირად ძალიან პატარა, თითქმის შეუმჩნეველი ბაგი ხდება.

მებრძოლი კენგურუები

პროგრამაში არსებულ მცირე შეცდომას ბაგი ეწოდება (ინგლ. მწერი). ეს სახელწოდება 1954 წელს გაჩნდა, როდესაც პარავარდის უნივერსიტეტის მეცნიერებმა, „პროგრამირების ბეჭდის“ გრეის მიურეის პოპერის ხელმძღვანელობით, ლეგენდარული პირველი კომპიუტერის მრავალრიცხოვან რეგულაციას და კონტაქტებს შორის გაჭედვით ჩვეულებრივი ფარვანა აღმოაჩინეს. მწერი მოკლე ჩართვას იწვევდა და კომპიუტერის მუშაობას აფერხებდა.

ბაგებთან დაკავშირებული სახალისო შემთხვევა მოხდა ავსტრალიის სამხედრო-საჰაერო ძალებში. ხელმძღვანელობამ პროგრამისტებს დაავალა, კომპიუტერში მოხდინათ კენგურუს ქცევის მოდელირება პაერში საბრძოლო ვერტმფრენების გამოჩენისას. თავიდანვე უნდა ითქვას, რომ მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნების ჯარებში გამოიყენება კომპიუტერული თამაშები, საბრძოლო მანქანების მომავალი პილოტებისთვის სანახევრო ტექნიკის იმიტაციონები. ამ პროგრამებში

მთავარია საბრძოლო მდგომარეობასთან მიახლოებული გარემოების შექმნა — ლანდშაფტი, ტექნიკა, „მტრები“, ყველაფერი „ნამდვილს“ უნდა ჰგავდეს.

ავსტრალიის ჯარში ამგვარი პროგრამები — ჯარისკაცებით, ტანკებით, ვერტმფრენებით უკვე არსებობდა, მაგრამ მათში კენგურუები არ ფიგურირებდა. პროგრამისტები საქმე შეუდგნენ და ზედმეტი შრომის თავიდან ასაცილებლად უკვე მზა პროგრამირებული ობიექტი — ფეხოსანი

არმია აიღეს და ჯარისკაცები კენგურუებით შეცვალეს.

პროგრამის დემონსტრირებას აშშ-ის არმიის უმაღლესი სამხედრო პირები ესწრებოდნენ. ყველაფერი მშვენივრად დაიწყო: ვერტმფრენები „აფრინდა“, მშვიდად მობალახე კენგურუების ჯგუფი დაფეთებული აქეთ-იქით გაიფანტა, მაგრამ აქ უცნაურობები დაიწყო: კენგურუები, რომლებიც გორაკებს მოეფარნენ, უცებ შეჯგუფდნენ და საიდანღაც გამოჩნილი საზენიტო-სარაკეტო კომპლექსების მშვევებით ვერტმფრენებზე შეტევა განახორციელეს — ჩამოაგდეს რამდენიმე საბრძოლო მანქანა, ვიდრე საბოლოოდ ნირწამხდარმა ავსტრალიელებმა პროგრამის ჩვენება არ შეწყვიტეს. ამერიკელები შოკში ჩავარდნენ, მაგრამ, იქნებ, კენგურუებს მართლაც შეუძლიათ ბრძოლა?

ყველაფერი კი პროგრამისტების პატარა შეცდომის ბრალი იყო — როდესაც ჯარისკაცები კენგურუებით შეცვალეს, მათთვის იარაღის „ჩამორთმევა“ დაავიწყდათ და, შედეგად, კენგურუებმა შეტევა განახორციელეს.

მკვლარი ზღვის სიღრმეობრივი

შედარებით ნაკლები ზიანის მომტანად გამოიყურებოდა ისრაელის სამხედრო საჰაერო ძალების კომპიუტერების შეფერხება. რამდენიმე გამანადგურებელზე ავტოპილოტის კომპიუტერზე ახალი პროცესორები დააყენეს და ისინი გამოსაცდელ გაფრენაზე გაუშვეს ქვეყნის საზღვრის გასწვრივ.

ყველაფერი კარგად მიდიოდა, ვიდრე მფრინავებმა მკვლარ ზღვას არ მიაღწიეს. როორც კი პირველი თვითმფრინავის ქვეშ ზღვა გამოჩნდა, ავტოპილოტი მწყობრიდან გამოვიდა და მფრინავები ხელით მართვაზე გადავიდნენ. ასე დაემართა ყველა თვითმფრინავს.

ინჟინერებმა დიდხანს იმტვირეს თავი, ვიდრე არ მიაგნეს კომპიუტერის პროგრამაში არსებულ პაწაწინა უზუსტობას. საქმე ის გახლავთ, რომ ახალი ავტოპილოტი თვითმფრინავის სიმძლავის ათვლას მსოფლიო ოკეანის ნულოვანი ნიშნულიდან იწყებდა, მკვლარი ზღვა კი ამ დონეზე დაბლა მდებარეობს. იმ მომენტში, როცა გამანადგურებელი მკვლარ ზღვას გადაუფრენდა, კომპიუტერი ნულზე გაყოფას იწყებდა და „ჭედავდა“.

სასიკვდილო შესაძლებლობა

ზემოთჩამოთვლილი შემთხვევები ყველაზე უსაფრთხო შეცდომების შედეგებია, მაგრამ ზოგჯერ

შეცდომების მსხვერპლი ადამიანიც ხდება.

2000 წლის ნოემბერში პანამის კიბოს ნაციონალურ ინსტიტუტში ძალიან უსიამოვნო ინციდენტების მთელი სერია მოხდა. ამ დაწესებუ-

ლებაში კიბოს მკურნალობა რადიაციული დასხივების საშუალებით ხორციელდებოდა.

დასხივების დოზის გამოსათვლელად გამოიყენებოდა ერთი სერიოზული ამერიკული ფირმის კომპიუტერული პროგრამა, რომელიც ექიმს შესასძლებლობას აძლევდა, დაეხატა ლითონის დამცავი ფარების განლაგება, რომლებიც ორგანიზმს რადიაციისგან იცავდა და ღიად დაეტოვებინა მხოლოდ ის უბანი, რომელზეც დასხივება უნდა მომხდარიყო. მაგრამ პროგრამა მხოლოდ ოთხი ფართი მანიატულირების საშუალებას იძლეოდა, მაშინ, როცა ექიმებს ხუთი ფარის გამოყენება სურდათ. მათ გამონახეს კომპიუტერის „მოტყუ-

თუ სად იყო დახატული დაუფარავი უბანი. სხვადასხვაგვარად დახატული თავისუფალი ზონის შემთხვევაში რადიაციის დოზა მატულობდა.

ექიმების ამგვარი ქმედების შედეგად რვა პაციენტი დაიღუპა, ოცმა კი დასხივების მაქსიმალური დოზა მიიღო. მედიკოსები მკვლელობის გამო გაასამართლეს.

კოსმოსური დანაკარგები

კოსმოსური პრობლემები, რომლებსაც პროგრამების შეცდომები იწვევდა, დიდი ხნის წინათ დაიწყო. 1962 წლის 28 ივლისს ამერიკული კოსმოსური აპარატი „მარინერ-1“ ვენერის მიმართულეობით გაფრინდა.

ანტენის დაზიანების გამო ხომალდმა დედამიწის მართვის სანსახურთან კავშირი დაკარგა და საკუთარი პილოტირების სისტემაზე გადავიდა. როგორც მოგვიანებით გაირკვა, ამ სისტემის პროგრამირების დროს პატარა შეცდომა მოხდა — ფორმულის შეყვანის დროს ერთ-ერთ ინჟინერს ერთი სიმბოლო გამოეჩინა. შედეგად აპარატი სხვა მიმართულებით გაფრინდა და ამის გამო ის ატლანტის ოკეანის თავზე ააფეთქეს.

უფრო უსიამოვნო ინციდენტი 1996 წლის 4 ივნისს მოხდა. ახალი რაკეტა-გადამზიდი „არიან-5“, რომლის შექმნაზე ათი წელი და 7 მლრდ დოლარი დაიხარჯა, სტარტიდან 40 წამის შემდეგ აფეთქდა. რაკეტა და დანადგარები, რომლებიც 500 მლნ დოლარი ღირდა, ნაფლეთებად იქცა. რაკეტის განადგურების მიზეზი გახდა, როგორც აღამიანური ფაქტორი, ასევე კომპიუტერული შეცდომების ჯაჭვი. პროგრამისტებმა, რომლებმაც „არიან-5“-ის მართვის სისტემა „არიან-4“-ის სისტემიდან გადააკეთეს, არ გაითვალისწინეს, რომ ახალი რაკეტა უფრო სწრაფად იფრენდა.

აჟალა გველმისანი
568 90 81 22

სახალხო მკურნალი (მცენარეული კანაცეა)

ქალბატონი ირმა სიხარულიძე სამედიცინო დარგის მუშაკია, მაგრამ ავადმყოფებს საუკუნეებით გამოცდილი საგვარეულო წამალ-მალამოთი მკურნალობს. იგი წარმატებით კურნავს: ოსტეოქონდროზს, პოლიარტრიტს, მწვავე რადიკულიტს, კისრის, მხრის და მენჯ-ბარძაყის მუხლ-სახსრების ართრიტს; ქვედა კიდურების სისხლძარღვთა შევიწროებას, ე.წ. მარილების დაგროვებას ქუსლისა და ტერფის არეში, დისკოზს, სამწვერა ნერვის ანთებას, შიდა ქალის წნევას.

წამალი მცენარეულია და არანაირი უკუჩვენება არ აქვს.

მიმართეთ და ენდეთ ირმა სიხარულიძეს. მას შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ:

ქ. თბილისი, ფოთის ქ. №2 (მეტრო ნაჩეთალთან) ტელ: 557 358 900, 34 21 63

საერთო გაზეთი

მთავარი რედაქტორი: ვახტანგ ხარჩილაძე

გაზეთის გამოცემა შეგიძლიათ
შპს „ელვა-ჯი“-ს მეშვეობით
+995 32 238 26 73; +995 32 238 26 74

იბეჭდება შპს „ასავალ-დასავალის“ სტამბაში.
აგლადის 39. E-mail: asavaliprint@yahoo.com

ISSN 2233-3983

